

RAADSBIJEENKOMST LELYSTAD SESSIE 4

<p>Datum: 27 september 2011. Deelsessie: 20.15 – 21.15 uur in de Trouwzaal. Doel: Beeldvorming.</p> <p>Onderwerp: Plan van Aanpak Windpark IJsselmeerdijk.</p>	 <p>meepraten</p>
<p>Toelichting: De NUON wil de bestaande windparken langs de IJsselmeerdijk (Harry van den Kroonenberg en Irene Vorrink) vervangen door een nieuw windpark met een op te stellen elektrisch vermogen van meer dan 100 MW. Deze windparken liggen in de gemeenten Lelystad en Dronten. Door de omvang van dit project is de Rijkscoördinatieregeling van toepassing waardoor ook het ministerie van Infrastructuur & Milieu is betrokken. Samen met de Provincie Flevoland en de gemeenten Dronten en Lelystad is nu een Plan van Aanpak opgesteld met daarin de uitgangspunten en randvoorwaarden van de gezamenlijke overheden waaraan het door de NUON op te stellen projectplan moet voldoen. De randvoorwaarden hebben onder meer betrekking op de sanering van bestaande turbines en de mogelijkheden voor financiële participatie door burgers. Op basis van het projectplan zullen de betrokken gemeenteraden en Provinciale Staten te zijner tijd een besluit te nemen over de regionale medewerking aan het initiatief van de NUON. De eerste stap in de realisatie van het nieuwe windpark is de vaststelling van de kaders uit het Plan van Aanpak. Tijdens deze beeldvormende sessie licht het college het raadsvoorstel met die strekking nader toe.</p>	
<p>Behandeling: De sessie is gericht op het overbrengen van informatie naar de raadsleden en andere belangstellenden. Zowel raadsleden als belangstellenden kunnen vragen stellen en mee discussiëren.</p>	
<p>Genodigden: Raadsleden, het college, de NUON en overige belangstellenden.</p>	
<p>Programma:</p> <ul style="list-style-type: none">• Inleiding door de voorzitter.• Toelichting door het college.• Gelegenheid tot het stellen van vragen en discussie.• Afsluiting door de voorzitter.	
<p>Achterliggende stukken: Raadsvoorstel Plan van Aanpak Windpark IJsselmeerdijk.</p>	
<p>Toelichting : wethouder Wout Jansen. Voorzitter : raadslid Moes El Mhassani. Griffier : Henk Riepma.</p>	
<p>Contactadres: griffie@lelystad.nl 0320 – 278 353.</p>	

Portefeuille: Openbare ruimte en wijkvernieuwing
Programma: 2.3 Leefbare stad
Programmaonderdeel: 2.3.3 Versterken duurzaamheid

Steller: W.J. Stinissen
Afdeling: BLD
Telefoon: 0320-278533
E-mail: w.stinissen@lelystad.nl

Punt van de agenda voor de vergadering van

Onderwerp:

Plan van aanpak windpark IJsselmeerdijk.

Voorgesteld besluit:

1. Kennis te nemen van het Plan van Aanpak windpark IJsselmeerdijk.
2. De volgende in het Plan van Aanpak voor Lelystad van belang zijnde kaderstellende randvoorwaarden vast te stellen:
 - a. de ontwikkeling van Lelystad Airport, de N23, Flevokust en de Baai van Eesteren mag niet worden belemmerd door de ontwikkeling van het windpark;
 - b. het zoek- en studiegebied waarbinnen de ontwikkeling van het windpark plaats kan vinden wordt vastgesteld overeenkomstig de bij het raadsbesluit gevoegde kaart, voor zover die betrekking heeft op het grondgebied van de gemeente Lelystad;
 - c. het project wordt opengesteld voor financiële participatie door burgers;
 - d. de bestaande turbines worden in de volgende volgorde gesaneerd:
 - a. locaties Harry van den Kroonenberg en Irene Vorrink;
 - b. rivierduingebied;
 - c. overige turbines binnen Lelystad en Dronten;
 - d. rest van de provincie, waarbij het park Jaap Rodenburg (Almere) prioritair is.

Aanleiding en context:

Kader

Langs de IJsselmeerdijk stond tot voor kort het windpark Harry van den Kroonenberg. In het verlengde van deze lijnopstelling staat nog het windpark Irene Vorrink, dat het einde van de technische levensduur nadert. Beide lijnopstellingen zijn eigendom van NUON.

In de loop van 2010 heeft NUON aanvankelijk afzonderlijk, maar uiteindelijk samen met alle betrokken overheden gesproken over de mogelijkheid van het vervangen van de twee lijnopstellingen. Eveneens is gesproken over mogelijke uitbreiding richting de vaargeul Amsterdam-Lemmer. Bij die verkennende gesprekken heeft het Rijk naar NUON de wens uitgesproken het zoekgebied te vergroten.

NUON heeft in januari 2011 een brief gestuurd aan de minister van EL&I met het verzoek om voor vervanging van beide lijnopstellingen de rijkscoördinatie-regeling te starten. De rijkscoördinatie-regeling is volgens de wet van toepassing op het initiatief omdat het totale op te stellen elektrisch vermogen meer dan 100MW bedraagt. Het ministerie van EL&I heeft NUON de start hiervan officieel aangekondigd per brief van 22 maart 2011. Zij geven hierin verder aan voor het project nadrukkelijk de toegevoegde waarde te zien van een regionaal gestuurd proces om tot concrete, gedragen plannen te komen.

Plan van Aanpak

De gemeenten Lelystad, Dronten, provincie Flevoland en het ministerie van Infrastructuur & Milieu hebben op basis van de informele gesprekken met NUON in een bestuurlijk overleg op 8 december 2010 afgesproken gezamenlijk een Plan van Aanpak op te stellen met daarin de uitwerking van de uitgangspunten en randvoorwaarden voor een door de initiatiefnemer op te stellen projectplan.

In het Plan van Aanpak windpark IJsselmeerdijk worden de inhoudelijke en procesmatige randvoorwaarden en uitgangspunten van de gezamenlijke overheden beschreven. In het Plan van Aanpak staat beschreven wat de initiatiefnemer aan de orde moet laten komen in het projectplan. Het fungeert daarmee tevens als toetsingskader voor het projectplan.

Eveneens is afgesproken dat de gemeenteraden en Provinciale Staten besluiten over de regionale medewerking aan het initiatief. Dit besluit wordt genomen op basis van het door NUON op te stellen projectplan. Het projectplan is ook het inhoudelijke fundament voor een plan-MER.

Het Plan van Aanpak stelt een aanpak voor, waarbij de eerst stap bestaat uit het formuleren van het projectplan, zoals bepaald in de Beleidsregel windenergie 2008 van de provincie. Vervolgens wordt gestart met het onderzoek naar de milieueffecten van de diverse alternatieven. Dit resulteert in een voorkeursalternatief dat vertaald kan worden naar een (Rijks)inpassingsplan.

Op 8 juli 2011 is in een bestuurlijk overleg tussen de betrokken overheden het nu voorliggende Plan van Aanpak windpark IJsselmeerdijk goedgekeurd voor besluitvorming in de betrokken colleges en raden.

Het vervolg

Het Plan van Aanpak is de eerste stap in het proces om te komen tot een windpark in het genoemde gebied. Het bepaalt de kaders waarbinnen NUON de eerste planontwikkeling kan laten plaatsvinden, door het opstellen van een projectplan. Dat projectplan wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de betrokken colleges en gemeenteraden. De beleidsregel windenergie 2008 van de provincie schrijft voor dat Gedeputeerde Staten pas kan instemmen met het projectplan als alle betrokken gemeenteraden deze hebben goedgekeurd.

Beoogd effect:

Het bepalen van de kaders waarbinnen NUON een windpark kan ontwikkelen in het zoek- en studiegebied langs de IJsselmeerdijk, Markerwaarddijk en het Rivierduingebied/Ketelmeerdijk, waarbij de gemeentelijke belangen zijn geborgd.

Argumenten:

1. *Kennis te nemen van het Plan van Aanpak windpark IJsselmeerdijk.*
 - a. *Met het vaststellen van het Plan van Aanpak worden de belangen van Lelystad geborgd.*

Wanneer niet wordt ingestemd met het Plan van Aanpak, dan heeft NUON nog steeds de mogelijkheid om via de rijkscoördinatieregeling een rijksinpassingsplan op te laten stellen, waarbij de gemeente weinig tot geen invloed uit kan oefenen op de realisatie en uitwerking van het plan. De insteek van alle betrokken partijen is juist om in goed en gezamenlijk overleg te komen tot een gedragen plan. Dit Plan van Aanpak is daarin de eerste stap.
 - b. *Het Plan van Aanpak voldoet aan het gemeentelijk beleid*

Een van de doelstellingen in het Meerjaren Ontwikkelingsprogramma en het gemeentelijk Klimaatbeleid is het realiseren van 80% duurzame energieopwekking in Lelystad. De ontwikkeling van windenergie speelt daarin een cruciale rol. Eveneens past de ontwikkeling in het Structuurplan Lelystad 2015-2030.

- c. Ontwikkeling van windenergie op deze locatie is noodzakelijk om de doelstelling voor duurzame energieopwekking in Lelystad te realiseren*

Vanwege de omvang van de nieuwe generatie windturbines, de impact op de omgeving en de beperkingen die met name de ontwikkeling van de luchthaven met zich meebrengt, is het aantal locaties binnen de gemeentegrenzen waar grootschalig windenergie ontwikkeld kan worden erg beperkt. Een optimale ontwikkeling van deze locatie is daarmee noodzakelijk.
- d. Optimale ontwikkeling van de locatie is nodig om de inkomsten uit windenergie te garanderen voor de komende jaren*

De huidige windturbines leveren de gemeente inkomsten op in de vorm van OZB. Veel van de bestaande turbines naderen (de komende jaren) de technische of economische levensduur. Vervanging van de huidige turbines op dezelfde locatie is vrijwel onmogelijk. Dat leidt er toe dat de OZB inkomsten zullen dalen. Door de nu voorgestelde locatie optimaal te ontwikkelen blijven naar verwachting de inkomsten tenminste gelijk.
- e. Het Plan van Aanpak geeft directe invulling aan het principe van opschalen en saneren*

De gedachte om meer energie met minder molens te genereren en het denken in grootschalige parken past goed in het provinciale windmolenbeleid. De principes van opschalen en saneren worden direct toegepast bij het project. Daarmee wordt ook invulling gegeven aan het willen realiseren van een verbeterd ruimtelijk beeld.
- f. Het Plan van Aanpak is opgesteld conform de eerder aan de raad voorgelegde randvoorwaarden*

Het college heeft in juli 2011 de raad per brief (U11-41450) geïnformeerd over de randvoorwaarden die Lelystad heeft gesteld bij het formuleren van het Plan van Aanpak. Het voorgelegde plan is daarmee volledig in overeenstemming.
- g. Het vaststellen van kaders voor dergelijke grootschalige ontwikkelingen is een raadsverantwoordelijkheid*
2. *a. Het Plan van Aanpak windpark IJsselmeerdijk bevat de randvoorwaarden waaraan NUON moet voldoen bij de ontwikkeling van het windpark*

Naast de gebruikelijk uit te voeren onderzoeken voor onder andere landschap, ecologie, veiligheid, zijn voor Lelystad ook de toekomstige ontwikkelingen opgenomen die kaderstellend zijn voor de ontwikkeling van het windpark. Het betreft de ontwikkeling van Lelystad Airport, de N23, Flevokust en de Baai van Eesteren. Daarnaast wordt beschreven waaruit het projectplan tenminste moet bestaan, waarmee het Plan van Aanpak ook het toetsingskader wordt voor het projectplan.
- b. Het Plan van Aanpak legt het zoek- en studiegebied vast waarbinnen de ontwikkeling plaats kan vinden*

Het verzoek van NUON richtte zich aanvankelijk op het gebied tussen de IJsselmeerdijk en de vaargeul Amsterdam Lemmer. Vanwege de onderlinge samenhang met het Rivierduingebied is een groter zoekgebied opgenomen. De locatie Markerwaarddijk is, conform het Structuurplan Lelystad 2015-2030 opgenomen in het zoekgebied (daar waar de ontwikkeling in principe plaats vindt). Daarnaast is het Rivierduingebied/Ketelmeerdijk opgenomen als studiegebied (waar de ontwikkelingsmogelijkheden worden onderzocht) word opgenomen. Op deze wijze wordt de onderlinge samenhang onderzocht, evenals de kansen die bundeling van de locaties biedt om tot een goede optimale inpassing van windturbines te komen.
- c. Het Plan van Aanpak stelt eisen aan mogelijkheden voor financiële participatie door burgers.*

In het Plan van Aanpak zijn randvoorwaarden en eisen opgenomen die zijn vastgelegd in het provinciale beleid of voortkomen uit gemeentelijke uitbreidingsplannen. Alleen de eis dat de initiatiefnemer 5% van het project openstelt voor financiële participatie door de burgers van Lelystad en Dronten kent geen beleidsmatige verankering. Deze eis is opgenomen als instrument om het lokale draagvlak en daarmee de haalbaarheid voor het windpark te vergroten. Iets dat, gelet op diverse Duitse voorbeelden, blijkt te werken.

d. Het Plan van Aanpak schrijft de volgorde van saneren van bestaande turbines voor

Bij de sanering van windturbines wordt onderstaande volgorde gehanteerd:

1. locaties Harry van den Kroonenberg en Irene Vorrink;
2. rivierduingebied;
3. overige turbines binnen Lelystad en Dronten;
4. rest van de provincie, waarbij het park Jaap Rodenburg (Almere) prioritair is.

Op deze wijze leidt de bouw van het nieuwe park ook daadwerkelijk direct tot de gewenste verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Financiële aspecten:

Geen.

Kanttekeningen:

Afwijzing van het Projectplan door een of meer bestuursorganen wil niet zeggen dat NUON geen windpark mag ontwikkelen

Zoals eerder gesteld, wordt het door NUON op te stellen projectplan (op basis van het nu voorliggende Plan van Aanpak) voor besluitvorming voorgelegd aan de betrokken gemeenteraden. Wanneer zij positief besluiten, neemt het College van Gedeputeerde Staten haar besluit. Mocht één of meer van deze besluiten negatief zijn, dan behoudt NUON de mogelijkheid om via de rijks-coördinatieregeling een rijksinpassingsplan op te laten stellen. Echter, de huidige samenwerking is er juist op gericht om tot een goed en gezamenlijk gedragen plan te komen, waarmee deze situatie voorkomen kan worden.

Communicatie en Voortgang:

In het Plan van Aanpak zijn enkele kaders geschetst voor de communicatie rondom het projectinitiatief. Essentie is dat vanuit de colleges geen proactieve communicatie zal plaatsvinden over de ontwikkeling van het windpark IJsselmeerdijk, uitgezonderd openbare besluitvormingsmomenten. Het primaat voor het initiatief ligt immers - totdat de raden en staten een projectplan hebben vastgesteld (en het dus een gedragen plan wordt) - bij de initiatiefnemer. De kernboodschap is: *De initiatiefnemer voert een eerste verkenning uit, die resulteert in een projectplan dat voldoet aan de kaders en uitgangspunten die door de overheden zijn aangegeven in een Plan van Aanpak. De initiatiefnemer dient een Projectplan in bij de gemeenteraden van Dronten en Lelystad en Provinciale Staten. Zij kunnen zich dan uitspreken over het initiatief.*

Lelystad, 6 september 2011.

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,

N. Versteeg.

M. Horselenberg.



Raadsbesluit

Nummer: B11-16836

De raad van de gemeente Lelystad,

op voorstel van het college van de gemeente Lelystad d.d. 6 september 2011;

B E S L U I T:

1. kennis te nemen van het Plan van Aanpak windpark IJsselmeerdijk;
2. de volgende in het Plan van Aanpak voor Lelystad van belang zijnde kaderstellende randvoorwaarden vast te stellen:
 - a. de ontwikkeling van Lelystad Airport, de N23, Flevokust en de Baai van Eesteren mag niet worden belemmerd door de ontwikkeling van het windpark;
 - b. het zoek- en studiegebied waarbinnen de ontwikkeling van het windpark plaats kan vinden wordt vastgesteld overeenkomstig de bij het raadsbesluit gevoegde kaart, voor zover die betrekking heeft op het grondgebied van de gemeente Lelystad;
 - c. het project wordt opengesteld voor financiële participatie door burgers;
 - d. de bestaande turbines worden in de volgende volgorde gesaneerd:
 - a. locaties Harry van den Kroonenberg en Irene Vorrink;
 - b. rivierduingebied;
 - c. overige turbines binnen Lelystad en Dronten;
 - d. rest van de provincie, waarbij het park Jaap Rodenburg (Almere) prioritair is.

Lelystad,

De raad van de gemeente Lelystad,

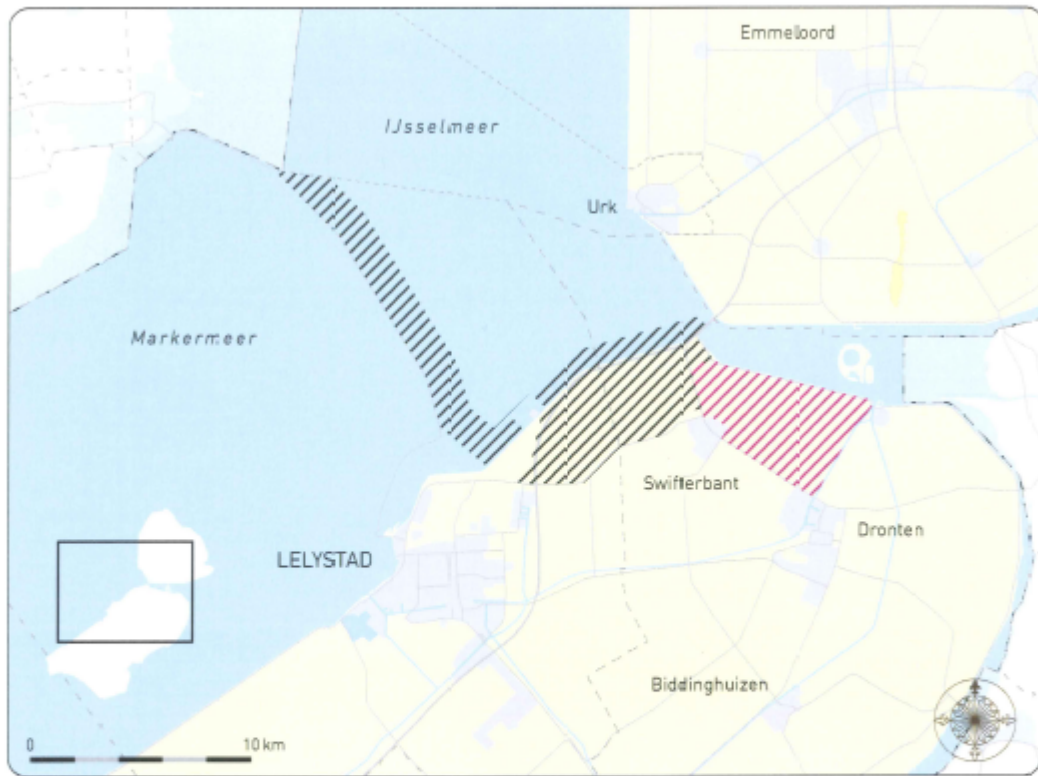
de griffier,

de voorzitter,



Bijlage bij het raadsbesluit

WINDPARK IJSELMEERDIJK



PROVINCIE FLEVOLAND | RWN | GED | 100016

i

- Zoekgebied
- Studiegebied

i

- Provinciegrens
- Gemeentegrens



Plan van Aanpak Windpark IJsselmeerdijk Om te komen tot een Projectplan

8 juli 2011 rev1

auteur Liesbeth Bijvoet

Opdrachtgevers:

Provincie Flevoland
Gemeente Lelystad
Gemeente Dronten
Ministerie van I&M

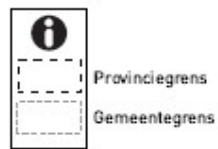
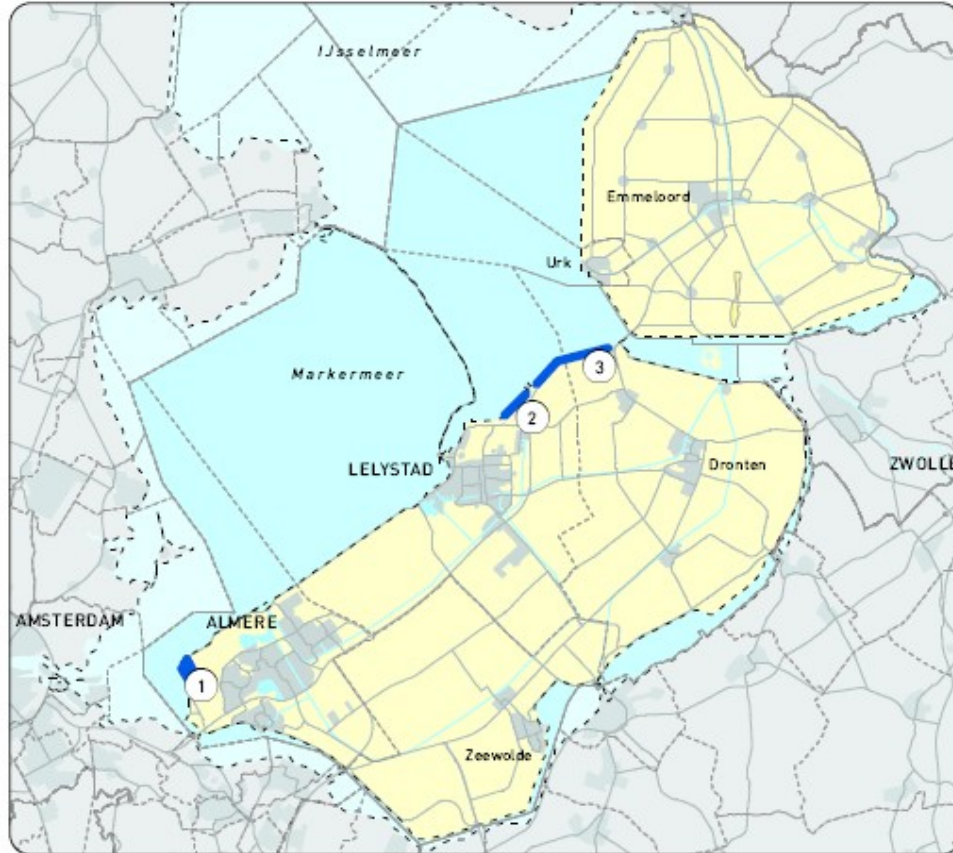
Afgestemd met:

Ministerie van EL&I

1	Inleiding	5
1.1	<i>Aanleiding</i>	5
1.2	<i>Afspraken bestuurlijk overleg</i>	5
1.3	<i>Leeswijzer</i>	6
2	Doel Plan van Aanpak	7
3	Het Projectplan	9
3.1	<i>Gebiedsafbakening</i>	9
3.1.1	<i>Zoekgebied en studiegebied</i>	9
3.1.2	<i>Prioritair saneringsgebied</i>	10
3.1.3	<i>Plangebied en alternatieven</i>	10
3.1.4	<i>Overweging rijk, provincie, gemeenten</i>	10
3.2	<i>Ruimtelijke randvoorwaarden</i>	12
3.2.1	<i>Landschap</i>	12
3.2.2	<i>Ecologie</i>	13
3.2.3	<i>Archeologie</i>	17
3.2.4	<i>Infrastructuur & nuts voorzieningen</i>	19
3.2.5	<i>Waterkeringen</i>	21
3.2.6	<i>Vliegroutes en laagvlieggebieden</i>	23
3.2.7	<i>Geluid, slagschaduw en externe veiligheid</i>	23
3.2.8	<i>Bestaand gebruik en ontwikkelingen</i>	25
3.3	<i>Saneren en opschalen</i>	26
3.4	<i>Gebiedsgebonden bijdrage</i>	26
3.5	<i>Economische uitvoerbaarheid</i>	26
3.6	<i>Draagvlak door het betrekken van de omgeving</i>	27
3.7	<i>Communicatie</i>	28
4	Procesplan: van initiatief tot uitvoering	29
4.1	<i>Proces en planning</i>	29
4.2	<i>Inzoomen plan van aanpak en projectplan</i>	30
4.2.1	<i>Product en planning</i>	30
4.2.2	<i>Rol van partijen</i>	31
5	Communicatie in de projectplanfase	33
	Bijlagen	34

KADERSTELLING WINDENERGIE IJSELMEERDIJK

**WINDPARKEN HARRY VAN DEN KROONBERG,
IRENE VORRINK EN JAAP RODENBURG**



1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op grond artikel 9b van de Elektriciteitswet is de Rijkscoördinatieregeling van toepassing op grootschalige windenergieprojecten van 100MW of meer. Het proces start met de melding door de initiatiefnemer van een voorgenomen project bij de minister van Economische zaken, Landbouw & Innovatie (hierna EL&I). Op 11 januari 2010 heeft Nuon een dergelijke melding bij het ministerie van EL&I ingediend voor de ontwikkeling van een nieuw windpark voor de kust van Dronten en Lelystad¹.

Nuon is van plan om de bestaande windparken Harry van den Kroonenberg, Irene Vorrink en Jaap Rodenburg te saneren en deze te vervangen door het nieuwe park en daarmee invulling te geven aan de beleidsregel 'Windmolens 2008' van de provincie Flevoland.

Het ministerie heeft op 22 maart 2011 aangegeven dat de Rijkscoördinatieregeling van toepassing is op het initiatief. Dit is een uit de wet voortvloeiend gegeven. De brief is als bijlage toegevoegd aan dit plan van aanpak. In het kader van de Rijkscoördinatieregeling (RCR) zal ondermeer een inpassingsplan worden voorbereid.

Binnen de wettelijke kaders wordt ingezet op een zo goed mogelijke samenwerking met de provincie en gemeenten ten aanzien van het RCR-proces. De minister van EL&I kondigt in de brief aan afspraken te maken over de rol en betrokkenheid van deze overheden bij dit initiatief.

Met het voorliggende plan van aanpak wordt hieraan invulling gegeven.

1.2 Afspraken bestuurlijk overleg

Vooruitlopend op de besluitvorming door het ministerie van EL&I hebben de gemeenten Dronten en Lelystad, de provincie Flevoland en het ministerie van I&M een voorverkenning uitgevoerd om te bepalen hoe met dit initiatief het beste omgegaan kan worden. De beoogd initiatiefnemer is gedurende de voorverkenning regelmatig geconsulteerd. De initiatiefnemer heeft aangegeven te hechten aan een regionaal gedragen planproces en daarin te willen investeren. De bevindingen zijn gepresenteerd in het bestuurlijk overleg (bestuurlijk gesprek 8 december 2010). Tijdens dat overleg zijn de volgende conclusies getrokken en afspraken gemaakt:

- De provincie neemt een voortrekkersrol bij de verdere planvorming, onverlet de procedurele eindverantwoordelijkheid van EL&I.
- Overheden bepalen op korte termijn de gezamenlijke randvoorwaarden en het definitieve zoekgebied waarbinnen de locatiealternatieven gesitueerd moeten worden.
- De randvoorwaarden worden verwoord in een plan van aanpak dat ook inzichtelijk maakt hoe het vervolgproces (verkenning) wordt vormgegeven. Het plan van aanpak gaat daarnaast in op:
 - § communicatie;
 - § taken en rollen van partijen;
 - § relatie met initiatiefnemer;
 - § inhoudelijke kaderstelling.
- De initiatiefnemer wordt gevraagd om binnen de kaders van het plan van aanpak een projectplan op te stellen zoals bedoeld in de beleidsregel windenergie (en zoals in dit document beschreven) van de provincie.
- De kosten voor het projectplan (de verkenningsfase) zijn voor rekening van de initiatiefnemer.

¹ Op 14 december 2010 heeft Nuon haar verzoek schriftelijk toegelicht bij het ministerie van EL&I.

- Zodra het projectplan gereed is kunnen de gemeenteraden en Provinciale Staten besluiten of zij actief willen meewerken aan de verdere planvorming.
- Op basis van het projectplan worden de locatiealternatieven voor het milieueffectonderzoek bepaald en wordt de onderzoeksagenda geformuleerd. Op dat moment vindt ook een herijking van de communicatieafspraken en de procesverantwoordelijkheden plaats.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het doel van dit plan van aanpak beschreven voor de overheden en de initiatiefnemer. Duidelijk wordt dat het plan van aanpak een toetsingskader is voor het projectplan. Het toetsingskader is beschreven in hoofdstuk 3. Zowel de gebiedsafbakening als de ruimtelijke randvoorwaarden komen aan bod. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het proces en de planning vanaf initiatief tot en met realisatie van een windpark. In hoofdstuk 5 tot slot wordt beschreven op welke manier in de fase van het opstellen van en het besluiten over het projectplan gecommuniceerd zal worden.

2 Doel Plan van Aanpak

In de beleidsregel 'Windmolens 2008' (hierna beleidsregel) van de provincie Flevoland is opgenomen dat de initiatiefnemer een projectplan moet opstellen. Dit is de eerste stap waarvan de inhoud gebruikt wordt in het kader van de Rijkscoördinatierегeling voor het nieuwe windpark.

Voor deze aanpak is gekozen omdat een door de regio(nale overheden) gedragen bottom up proces bij dit initiatief leidt tot kwalitatief snellere en betere resultaten in de planprocedure dan wanneer deze stap wordt overgeslagen. Dit is in lijn met de aanbevelingen uit het advies van de Commissie Elverding (zie ook paragraaf 3.6).

In dit plan van aanpak wordt beschreven wat de initiatiefnemer aan de orde moet laten komen in het projectplan:

- De omvang van het zoekgebied, saneringsgebied en het plangebied met alternatieven;
- De door de initiatiefnemer te hanteren ruimtelijke randvoorwaarden;
- De manier waarop invulling wordt gegeven aan saneren en opschalen;
- De financiële haalbaarheid;
- De manier waarop de omgeving betrokken wordt;
- De communicatieaanpak.

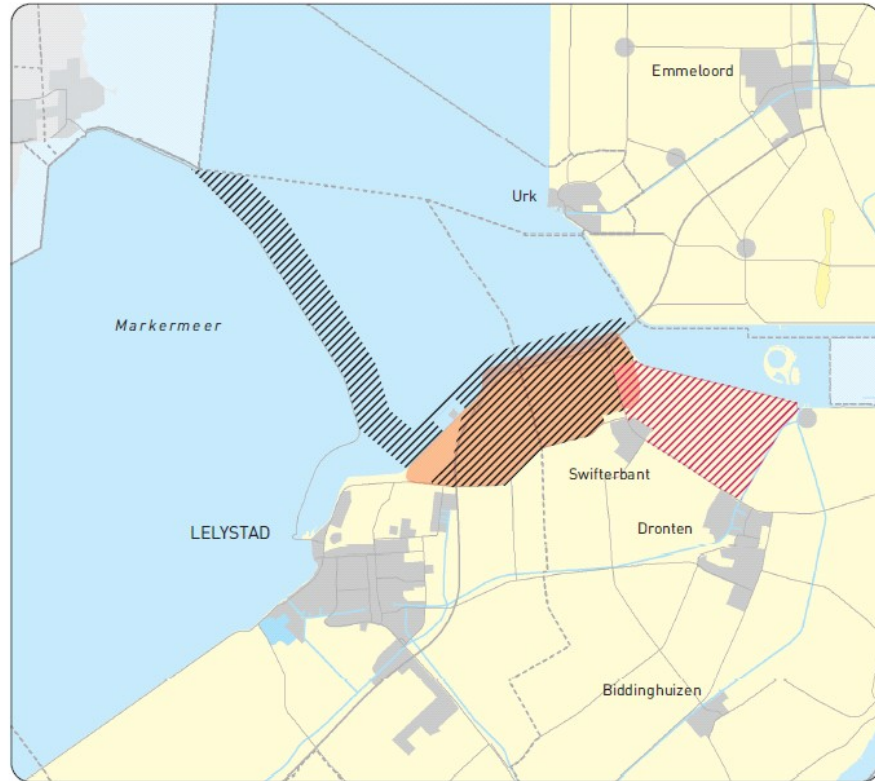
Voor het ministerie van I&M en het ministerie van EL&I is het plan van aanpak primair bedoeld voor de afstemming tussen rijk en regio en kan het gebruikt worden als toetsingskader voor de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Het projectplan is de inhoudelijke basis voor het milieueffectonderzoek behorend bij het rijksinpassingsplan. De werkzaamheden die ten behoeve van het projectplan gedaan worden, moeten later in de procedure van pas komen. Het proces om te komen tot het projectplan en de vaststelling daarvan geeft inzicht in het regionale draagvlak voor de ontwikkeling van het windpark.

Voor de gemeenten en de provincie fungeert het plan van aanpak als toetsingskader van het projectplan op basis waarvan de gemeenteraden en provinciale staten zullen besluiten of zij actieve medewerking willen verlenen aan het verdere verloop van de Rijkscoördinatierегeling.

De initiatiefnemer zal het plan van aanpak als kader gebruiken bij het opstellen van het projectplan. Het projectplan maakt inzichtelijk welke ontwikkeling er feitelijk kan plaatsvinden.

KADERSTELLING WINDENERGIE IJSSELMEERDIJK

ZOEKGEBIED



3 Het Projectplan

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de onderwerpen die aan bod moeten komen in het projectplan en er wordt aangegeven op welke wijze ze in het projectplan moeten worden opgenomen. Waar nodig wordt een toelichting gegeven, de beleidscontext geschetst, het studiegebied benoemd, en aangegeven aan welke inhoudelijke eisen het projectplan moet voldoen.

Daarmee vormt dit hoofdstuk feitelijk de globale inhoudsopgave voor het projectplan van de initiatiefnemer.

Algemene uitgangspunten:

- Van de initiatiefnemer wordt een projectplan verwacht dat het resultaat is van een integrale afweging tussen het bestaande gebruik van het gebied en de beoogde realisatie van een grootschalig windpark.
- In het projectplan maakt de initiatiefnemer inzichtelijk welke zoekruimte er is voor een nieuw windpark in de vorm van alternatieven (locaties/lijnopstellingen).
- Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen locaties waar geen belemmeringen zijn en locaties die nader onderzoek behoeven.
- Het projectplan maakt inzichtelijk welke onderzoeksvragen in het kader van de (Plan) MER uitgevoerd moeten worden.
- Er moet worden voldaan aan de randvoorwaarden die zijn geformuleerd in het beleid van de overheden: Omgevingsplan Flevoland 2006, de Nota Ruimte/structuurvisie Infrastructuur en Ruimte van het rijk en Verkenning windmolens in Dronten, 1997.

3.1 Gebiedsafbakening

3.1.1 Zoekgebied en studiegebied

De aanvraag van Nuon voor de toepassing van de Rijkscoördinatieregeling heeft ruwweg betrekking op het gebied dat wordt begrensd door de IJsselmeerdijk, de Flevocentrale, de Vaargeul Amsterdam - Lemmer en de Ketelbrug.

Het is gewenst dat het door Nuon beoogde gebied voor de ontwikkeling wordt vergroot.

Hiervoor is een aantal redenen:

- De eis dat alvorens een nieuw windpark gerealiseerd mag worden er zicht moet zijn op het saneren van bestaande windturbines. De initiatiefnemer zal moeten voldoen aan de vereiste saneringsequivalent (zie paragraaf 3.3);
- De ruimte in Flevoland om de daartoe benodigde derde generatie windturbines ($\geq 3\text{MW}$) te plaatsen is beperkt;
- Om de beleidsdoelen te realiseren is efficiënt gebruik van de in Flevoland beschikbare ruimte een vereiste en mag de ene ontwikkeling een ander (toekomstig) initiatief, bijvoorbeeld langs de dijken, niet blokkeren;
- De wens van de overheden om de bestaande windturbines in het Rivierduingebied te herstructureren gezien de opgetreden verrommeling in het gebied;
- De samenhang tussen de gebieden ten aanzien van ecologie, landschap en wind.

Voor het vergroten van het gebied is onderscheid gemaakt in een zoekgebied en een studiegebied. Voor beide gebieden geldt dat onderzocht moet worden of en in welke vorm er een nieuw windpark gerealiseerd kan worden. Het zoekgebied wordt daarbij gezien als het meest kansrijke gebied voor de plaatsing van de nieuwe windmolens. Daarnaast worden er kansen gezien in 1 aangrenzende gebied. Voor dit gebied is er sprake van zodanige aandachtspunten op het gebied van landschap, ecologie,

draagvlak en participatie dat ze als studiegebied worden aangeduid. Het planvormingsproces moet uitwijzen of locatiealternatieven in deze gebieden opportuun zijn. Indien dit het geval is dan kunnen deze op verzoek van de initiatiefnemer worden opgenomen in het milieueffectonderzoek het kader van de rijkscoördinatieregeling dat volgt op het projectplan.

Zoekgebied (zwart gearceerd)

1. Het Rivierduingebied waarin nieuwbouw is toegestaan als het principe van saneren en opschalen wordt toegepast;
2. Het Lelystadse grondgebied in het IJsselmeer langs de IJsselmeerdijk en Markerwaarddijk.

Studiegebied (paars gearceerd)

Naast het zoekgebied worden 1 studiegebied gedefinieerd.

1. Het gebied grenzend aan en ten zuiden van de Ketelmeerdijk ten westen van Ketelhaven en IJsselooog.

3.1.2 *Prioritair saneringsgebied*

De locaties Harry van den Kroonenberg en Irene Vorrink komen als eerste in aanmerkingen om te herstructureren.

Het Rivierduingebied is bij uitstek een voorbeeld van een landschappelijk onwenselijke inpassing van windturbines. De cultuurhistorische en landschappelijke waarde van dit gebied maakt dat herstructurering van de bestaande turbines in dit gebied gewenst is.

De gemeenten Lelystad en Dronten en de provincie Flevoland stellen aan de initiatiefnemer van een nieuw windpark de voorwaarde dat deze prioriteit geeft aan het saneren en eventueel herstructureren van de bestaande windturbines in het Rivierduingebied.

Mocht dit niet voldoende zijn dan dient een in overleg met gemeenten en provincie een groslijst gemaakt te worden bestaande uit turbines binnen de gemeentegrenzen van Lelystad en Dronten. Pas daarna kan gekeken worden naar de rest van de provincie Flevoland.

3.1.3 *Plangebied en alternatieven*

In het projectplan worden binnen het zoekgebied concrete alternatieven (opstellingen) benoemd die in het MER nader onderzocht worden. Deze alternatieven worden opgenomen in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Uiteindelijk leidt dit door het doorlopen van de m.e.r.-procedure tot een voorkeursvariant. Het is aan de initiatiefnemer om te bepalen binnen welk deel van het zoekgebied het concrete plan wordt ontwikkeld. Daarbij kan de initiatiefnemer er voor kiezen om slechts een deel van de beschikbare ontwikkelruimte te benutten door gefaseerde en/of gedeeltelijke uitvoering van de plannen. Mocht er een 'restgebied' ontstaan dan kunnen andere partijen het gebied verder (optimaal) ontwikkelen

3.1.4 *Overweging rijk, provincie, gemeenten*

Overwegingen I&M

Ten aanzien van de beoogde ontwikkeling (en het zoekgebied) geldt dat deze mede afhankelijk is van de resultaten van het rijksstructuurvisieproces wind op land.

Omdat ruimte vaak de beperkende factor is, is het ministerie van I&M gestart met het opstellen van een structuurvisie wind op land. De uitgangspunten zijn opgenomen in de structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Doel van de structuurvisie is ruimte bieden voor de doorgroei van wind op land in de vorm van grootschalige windenergie/windmolenparken. Uitgangspunt voor deze structuurvisie vormt het 'Ruimtelijk Perspectief Wind op land' en de brief van het IPO aan de minister van I&M en EL&I van 28 februari 2011. In beide documenten zijn grote delen van Flevoland en het IJsselmeer/Markermeer aangegeven als zoekgebied voor grootschalige windenergie. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte gaat nog voor de zomer naar de Tweede Kamer. Het streven is om de structuurvisie wind op land de tweede helft van 2012 af te ronden. Belangrijk afstemmingsmoment is het planMER dat wordt opgesteld voor de structuurvisie wind op land.

Overwegingen EL&I

Volgens het regeerakkoord zijn de Europese doelen voor een duurzame energievoorziening leidend. Dit betekent 20% CO₂-reductie en 14% duurzame energie in 2020. Windenergie is één van de meest kosteneffectieve manieren om duurzame energie op te wekken.

In 2009 is de aangepaste Elektriciteitwet van kracht geworden met als doel procedures voor grote windmolenparken (100 MW) te versnellen. De Rijkscoördinatierегeling bestaat uit het coördineren van vergunningaanvragen en het maken van het inpassingsplan. Voor het inpassingsplan is de minister van I&M medebevoegd gezag. Alvorens een inpassingsplan op te kunnen stellen wordt een planMer opgesteld. Het streven is om het projectplan dat wordt voorgesteld in dit plan van aanpak, vergelijkbaar te laten met zijn met de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Het grote verschil met andere procedures is dat in dit geval al afstemming en bestuurlijk overleg heeft plaats gevonden met de provincie, de betrokken gemeenten en de belangrijkste stakeholders. Er wordt gehecht aan een zo goed mogelijke samenwerking met de provincie en gemeenten ten aanzien van het te doorlopen RCR-proces.

Overweging gemeente Dronten

De gemeente Dronten is momenteel bezig met de herziening van het windenergiebeleid. De besluitvorming hierover wordt in het najaar verwacht. Vanuit Drontens perspectief zijn voor het project twee aspecten van belang: de mogelijke oostelijke uitbreiding ten zuiden van het Ketelmeer en de sanering van het Rivierduingebied.

Plaatsing van windmolens in het gebied ten zuiden van het Ketelmeer ligt in Dronten gevoelig. Het gebied is in het bestaande windbeleid benoemd als waardevol open gebied ("een van de twee grootschalige open ruimten in Oostelijk Flevoland"), waar geen nieuwe windmolenopstellingen zijn toegestaan. Ook in de Koersnotitie Dronten (basis voor de nieuwe gemeentelijke structuurvisie is handhaving van het onderscheid tussen het grootschalige open landschap met besloten bouwpercelen in het akker- en weideland als uitgangspunt opgenomen. Het gebied kan daarom alleen een uitbreidingsoptie zijn onder de volgende voorwaarden:

- een windmolenopstelling op de dijk zelf;
- een ruimhartige participatiemogelijkheid voor de agrariërs in het gebied (die hier immers geen windmolens hebben mogen realiseren);
- en (indien deze uitbreidingsrichting gekozen wordt), een focus van de sanering in Dronten.

Het Rivierduingebied is een Belvédèregebied: een gebied met bijzondere cultuurhistorisch-landschappelijke waarden. De beleidsstrategie voor het Rivierduingebied in de Koersnotitie Dronten omvat het 'in stand houden van de cultuurhistorische identiteit'. Vanuit dit oogpunt zet Dronten in op sanering (dus geen herstructurering) van de molens in dit gebied. Afstemming met de windmoleneigenaren in dit gebied is dan ook van groot belang.

Overweging gemeente Lelystad

Voor Lelystad is een aantal zaken van belang:

- Het gebied moet passend binnen de randvoorwaarden optimaal worden benut voor de opwekking van windenergie. Het moet absoluut voorkomen worden dat met deze ontwikkeling toekomstige lijnopstellingen/clusters onmogelijk worden gemaakt.

- Gezien de beperkte ontwikkelingsmogelijkheden van wind binnen de gemeentegrenzen van Lelystad, en het flinke aanbod aan te saneren turbines loopt Lelystad een gerede kans terug te vallen in percentages duurzame energie. Evenals een terugval in OZB opbrengsten. Lelystad houdt vast aan haar doelstelling 80% van de energie duurzaam op te wekken, en die zal voor een belangrijk deel uit deze locatie moeten komen.
- Rekening te houden met de Kustvisie Lelystad en vrijhouden van de 'Baai van Eesteren' voor toekomstige ontwikkelingen.

Overwegingen Flevoland.

Bestaande windmolenopstellingen zijn in grote delen van de provincie het landschapsbeeld gaan beheersen, de provincie wil dit veranderen door gebruik te maken van de mogelijkheden die de technische ontwikkelingen en schaalvergroting van windmolens bieden. Hierdoor kan met minder windmolens eenzelfde hoeveelheid, en waarschijnlijk zelfs meer, elektriciteit worden opgewekt, zodat via een geleidelijke afname een vermindering, uiteindelijk 50 %, van het aantal windmolens bereikt kan worden, onder gelijktijdige toename van het opgewekte vermogen. Dit leidt tevens een verbetering van de landschappelijke kwaliteit het hoofddoel van de provincie. De verbetering vindt plaats doordat de nieuwe windparken zich moeten voegen naar de landschappelijke hoofdstructuur en zich op een beperkter aantal locaties zullen concentreren. De essentie van de aanpak die de provincie hierbij voor staat is dat een nieuw windpark alleen mag worden gebouwd als er bestaande windturbines voor worden gesaneerd. Door sanering ontstaat er ontwikkelingsrecht. De ruimte voor nieuwe windparken is beperkt vanwege de eisen die er worden gesteld aan de dimensionering van deze parken. Om die reden is het zaak dat de beschikbare ruimte voor wind zo optimaal mogelijk wordt gebruikt.

3.2 Ruimtelijke randvoorwaarden

Deze paragraaf zoomt in op de ruimtelijke randvoorwaarden waar de initiatiefnemer rekening mee moet houden als hij gaat ontwerpen. Het gaat daarbij om randvoorwaarden die voortvloeien uit fysieke belemmeringen, wet- en regelgeving en beleidsmatige keuzes.

Steeds worden per onderdeel de uitgangspunten benoemd die van belang zijn voor het projectplan. Daarna worden de uitgangspunten toegelicht, aangegeven wordt wat in het projectplan moet komen en, als het studiegebied niet hetzelfde is als het zoekgebied, welk studiegebied aangehouden moet worden. Het studiegebied is het gebied waarop het onderdeel invloed heeft.

3.2.1 Landschap

Uitgangspunten landschap in het projectplan:

- *De initiatiefnemer dient rekening te houden met bestaand (landschaps)beleid van de overheden.*
- *Voor de besluitvorming over een projectplan voor een nieuw windpark moet de initiatiefnemer conform de beleidsregel onder andere een landschapsontwerp opstellen. Dit ontwerp moet voldoen aan de eisen die worden gesteld in de beleidsregel (bijlage).*
- *Het landschapsontwerp moet een resultante zijn van een ontwerpproces dat wordt getrokken door de initiatiefnemer.*
- *Het landschapsontwerp bevat visualisaties. Het is aan de initiatiefnemer welke vorm van visualisaties worden gebruikt.*
- *Er dient door de initiatiefnemer rekening gehouden te worden met de omgeving van waaruit het windpark is waar te nemen (het studiegebied landschap).*
- *De ontwerpprincipes die op dit moment worden uitgewerkt voor windparken in Flevoland en gereed zullen zijn in oktober, moeten door de initiatiefnemer gebruikt worden bij het ontwerpen van het nieuwe windpark.*

Beleidscontext

Rijk, provincie en gemeente Dronten en Lelystad hebben ieder afzonderlijk beleid geformuleerd over de landschappelijke kwaliteit.

Het rijk heeft in de Nota Ruimte de landschappelijke kernkwaliteiten geformuleerd van het IJsselmeergebied. In het provinciale Omgevingsplan zijn de belangrijkste landschappelijke kenmerken en kwaliteiten benoemd waarbij wordt aangegeven hoe de provincie hier mee om wil gaan. Deze zijn aangeduid op p.13. Het gebied tussen de A6 en Ketelhaven verdient in het bijzonder de aandacht. Provincie en gemeente Dronten zijn van mening dat dit landschappelijk gezien een waardevol gebied is vanwege het open karakter van het gebied. De provincie is van mening dat er ontwikkelingen in het gebied kunnen plaatsvinden mits de kernkwaliteit niet wordt aangetast. Het gemeentelijke beleid sluit de plaatsing van windturbines in dit gebied van oudsher uit. De gemeente actualiseert dit beleid in 2011. Sinds de oprichting van windturbines in Lelystad heeft Lelystad het provinciaal beleid gevolgd en één op één overgenomen. Dat is tot op heden het geval.

De provincie is voornemens om een nadere toelichting te ontwikkelen op paragraaf 4.5 dat kan dienen als ontwerp- en toetsingskader.

Studiegebied

Er is een studiegebied gedefinieerd voor landschap. Het studiegebied is het gebied waarop het initiatief naar verwachting invloed heeft. Het definitieve studiegebied voor dit onderwerp ten behoeve van de beoogde de Plan MER is een optelsom van de inzichten die worden opgedaan tijdens de kaderstelling voor het landschap en het door initiatiefnemer te organiseren ontwerpatelier voor het nieuwe windpark.

3.2.2 Ecologie

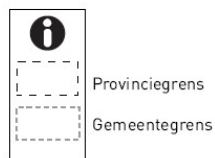
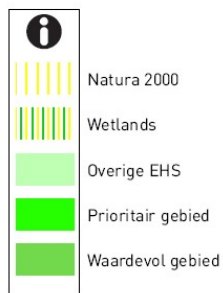
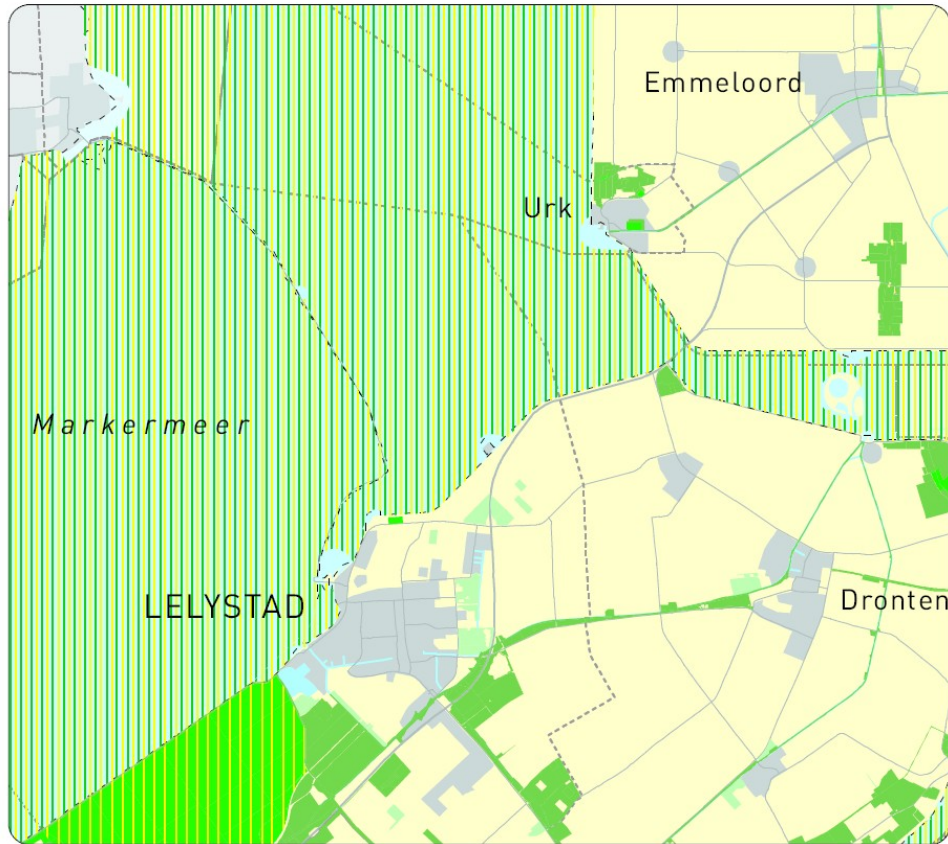
De uitgangspunten Ecologie voor het projectplan:

- *In deze fase moet door de initiatiefnemer, in het kader van de natuurbeschermingswetgeving en -beleid, worden bepaald welke relevante kwalificerende ecologische kwaliteiten er in het studiegebied worden aangetroffen.*
- *Rijkswaterstaat en provincie stellen ondersteunende informatie beschikbaar.*
- *De relevante belangengroepen en kennisdragers worden geconsulteerd om te komen tot een gedragen mening over de ecologische gebiedskwaliteit.*
- *Er wordt door de initiatiefnemer een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet opgesteld. Er is in deze fase nog geen passende beoordeling noodzakelijk.*
- *De initiatiefnemer stelt ontwerprandvoorwaarden in zoneringskaarten op.*
- *Tijdens het uitvoeren van de voortoets en de ontwerpateliers (paragraaf 3.6) zullen er kennishiaten en nieuwe onderzoeksvragen opdoemen. Deze moeten in het projectplan worden benoemd.*
- *De provincie wenst dat de EHS gebieden onaangetast blijven bij de ontwikkeling van een nieuw windpark. Indien aantasting onvermijdbaar is dan zijn de 'Spelregels Compensatie van Ingrepen in en nabij de EHS' van toepassing.*
- *Het studiegebied voor ecologie beslaat het gehele IJsselmeer en Markermeer IJmeer en het Rivierduingebied (zie kaartbijlage studiegebied 'Ecologie' p.13).*

KADERSTELLING WINDENERGIE IJSELMEERDIJK

NATUUR

Bron: Provincie Flevoland (2010)



Natuurbeschermingswetgeving

Het IJsselmeer, Markermeer-IJmeer en Ketelmeer en Vossemeer zijn aangewezen als speciale beschermingszones in het kader van Natura 2000. Dit houdt in dat er alleen ontwikkelingen in of nabij de gebieden mogen plaatsvinden die geen significant negatief effect hebben. Dat betekent dat de natuurlijke kenmerken in het licht van de instandhoudingsdoelen die voor de gebieden zijn vastgesteld ongeschonden moeten blijven. Als gevolg van de Natuurbeschermingswet zijn initiatiefnemers van plannen en projecten waarvan op basis van objectieve gegevens het optreden van significante gevolgen niet op voorhand kan worden uitgesloten, verplicht om een passende beoordeling op (te laten) stellen. De eerste verkenning om vast te stellen of een passende beoordeling noodzakelijk is, is de Voortoets. In de passende beoordeling, in dit geval mogelijk dwingend onderdeel van een plan-MER op basis van de Wet Milieubeheer, worden de effecten op basis van de best beschikbare wetenschappelijk gegevens beschreven.

Een nieuw windpark bij de IJsselmeerdijk moet dus zodanig worden vormgegeven dat er geen sprake is van negatieve significante effecten op de natuur. Bezien kan worden of het haalbaar is de aanwezige ontwikkelruimte en de aanwezige natuurkwaliteiten te vergroten door te investeren in de al aanwezige natuurkwaliteiten (natuurinclusief ontwerp).

Ecologische Hoofdstructuur

In het studiegebied zijn 3 bossen gelegen die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur. Het gaat om het Houtribbos, het Visvijverbos en het Ketelbos. De kwaliteit van de bossen verschilt. Respectievelijk gaat het om een -in het kader van de EHS- prioritair gebied, overige EHS en waardevol gebied. De hiervoor genoemde speciale beschermingszones maken ook deel uit van de EHS, mogelijk zorgt de EHS status voor aanvullende randvoorwaarden. In de provinciale Spelregels EHS is omschreven onder welke voorwaarden en met welke instrumenten er ruimtelijke ontwikkelingen in en nabij de voornoemde gebieden mogen plaatsvinden. Het behoud van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden staat daarbij centraal.

Flora- en faunawet

Zeer vele van nature in het wild levenden soorten planten en dieren zijn beschermd onder deze wet tegen doden, verstoren of verwijderen. Voor bepaalde categorieën, soorten die sterker in hun (inter-) nationale voortbestaan worden bedreigd, is de bescherming vrij strikt. De aan- of afwezigheid van strikt beschermde soorten in het plangebied moet onderzocht worden, om te kunnen beoordelen of realisatie overtreding van beschermingsbepalingen kan inhouden. Bij aanwezigheid van strikt beschermde soorten is een afweging van minder schadelijke planalternatieven geboden. Er zijn voor delen van het zoekgebied al inventarisaties en rapportages van beschermde soorten beschikbaar via de provincie en gemeenten. De houdbaarheid van resultaten van veldonderzoeken is enige jaren. De initiatiefnemer zorgt tijdens de MER-fase voor actualisering en completering van de gegevens voor het gehele gebied waar het plan uiteindelijk invloed op uitoefent.

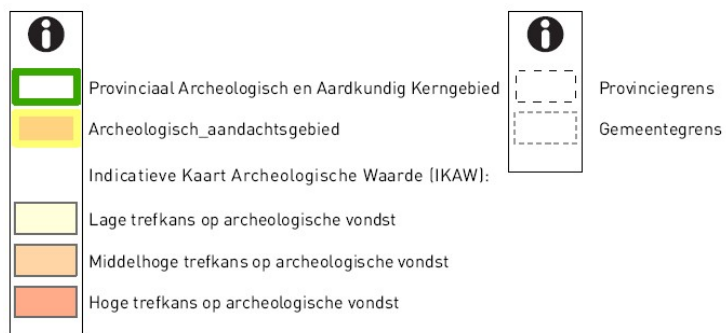
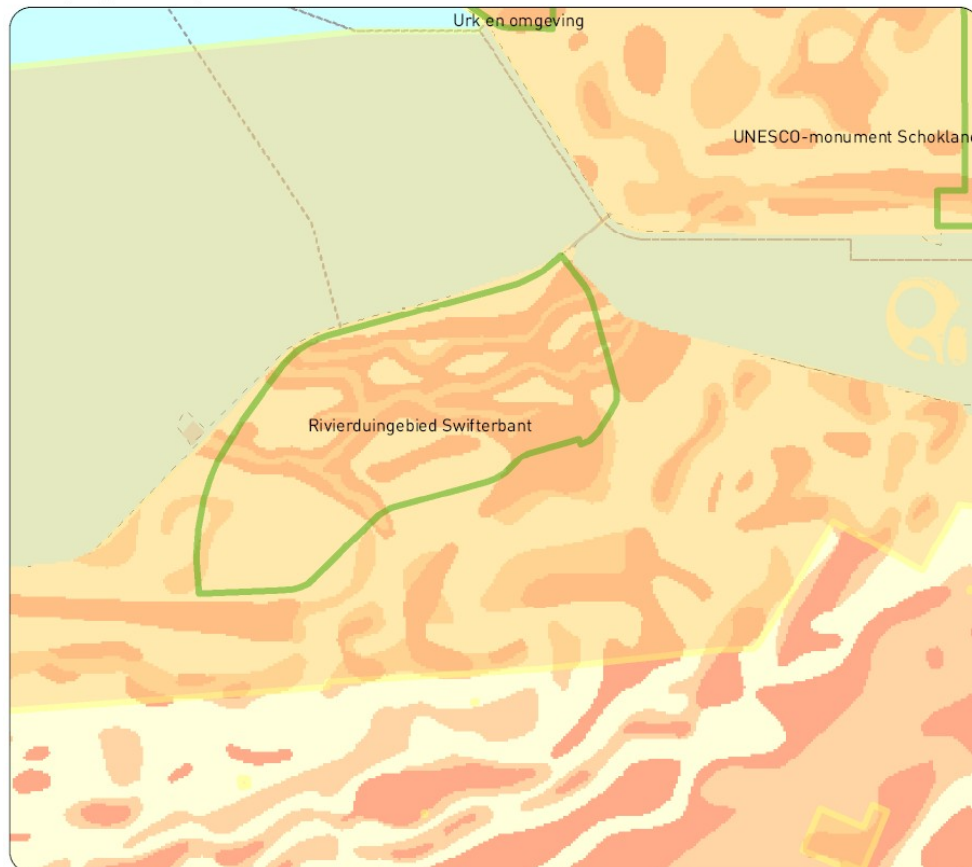
Studiegebied Ecologie

Het studiegebied voor het thema ecologie wordt bepaald door de natuurbeschermingswetgeving en de ecologische hoofdstructuur. Voor dit onderwerp omvat het studiegebied naast het plangebied het gebied zoals op de kaart aangegeven.

KADERSTELLING WINDENERGIE IJSSELMEERDIJK

ARCHEOLOGISCHE BELEIDSKAART

Bron: Omgevingsplan Flevoland, IKAW



3.2.3 Archeologie

De uitgangspunten Archeologie voor het projectplan:

- *Ten behoeve van het projectplan moet een bureaustudie worden uitgevoerd die de al beschikbare informatie en kennis inzichtelijk maakt.*
- *In deze fase moet door de initiatiefnemer gekeken worden of de situering van turbines op de waardevolle kreekruggen kan worden uitgesloten.*
- *Mocht het onhaalbaar zijn de turbines buiten de kreekruggen te plaatsen dan zal later (MER) een uitgebreid archeologisch onderzoek uitsluitend moeten geven. Dat onderzoek moet voldoen aan de daarvoor geldende richtlijnen.*
- *De zoneringskaarten en de opgedane inzichten dienen als input voor integrale ontwerpessies in de ontwerpateliers (paragraaf 3.6)*

Wetgeving en beleid Archeologie

In gevolge de West Archeologische Monumentenzorg (WAMz), volgend uit het Europese Verdrag van Malta, geldt de wettelijke verplichting om bij ruimtelijke planontwikkeling en bodemingrepen rekening te houden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten (archeologisch) monumenten.

Binnen het plangebied ligt het Provinciaal Archeologisch en Aardkundig Kerngebied (PARK) 'Rivierduingebied Swifterbant' en één top-10 locatie, geheten 'Oeverwallen en rivierduinen Swifterbantcultuur', zoals vastgelegd in het Omgevingsplan Flevoland 2006. De provincie richt zich in PARK'en op de ontsluiting en integrale instandhouding van de archeologische waarden in samenhang met aardkundige en landschappelijke waarden. De inzet in archeologische aandachtsgebieden richt zich op het opsporen en het planologisch beschermen, dan wel – indien niet anders mogelijk – opgraven van individuele archeologische waarden. De archeologische kwaliteiten in het PARK-gebied mogen in principe niet worden geroerd. De waardevolle gebieden binnen het Rivierduingebied Swifterbant worden veelal aangetroffen op de kreekruggen (door een rivier afgezette zandpakketten waar de eerste menselijke bewoning plaatsvond). Bij ruimtelijke ontwikkelingen in PARK'en moet tijdig expertise over de archeologische verwachting en de noodzaak voor inventariserend en waarderend onderzoek, alsook de te nemen behoudsmaatregelen, bij het planproces worden betrokken. In de waardevolle archeologische kwaliteiten in het gebied mag in principe niet worden geroerd.

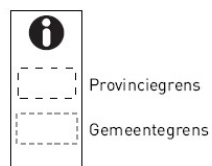
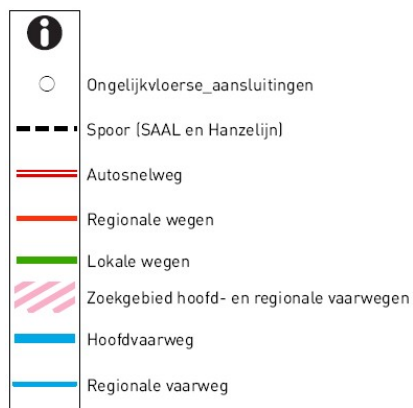
Studiegebied

Het studiegebied ten tijde van het projectplan is gelijk aan het totale zoekgebied. Als de varianten bekend zijn en eventueel uitgebreid onderzoek noodzakelijk is zal het studiegebied zich beperken tot de varianten.

KADERSTELLING WINDENERGIE IJSELMEERDIJK

STREEFBELD VAARWEGEN, WEGEN EN SPOOR 2015

Bron: Omgevingsplan Flevoland



3.2.4 *Infrastructuur & nuts voorzieningen*

Uitgangspunten Infra en Nutsvoorzieningen in het projectplan:

- *De beleidsregels van rijk en provincie dienen door de initiatiefnemer in acht genomen te worden bij het bepalen van de afstand van de windturbines tot de infrastructuur en nutsvoorzieningen.*
- *Van het beleid kan worden afgeweken als veiligheidsstudies aantonen dat er geen bezwaar is en na overleg en akkoord van de beheerder.*
- *Er moet inzichtelijk gemaakt worden welk effect de alternatieven hebben op de infrastructurele en nutsvoorzieningen in het gebied.*

Aanwezige infra en nutsvoorzieningen

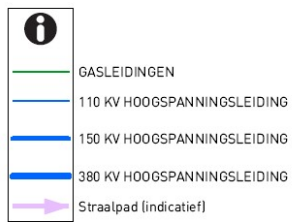
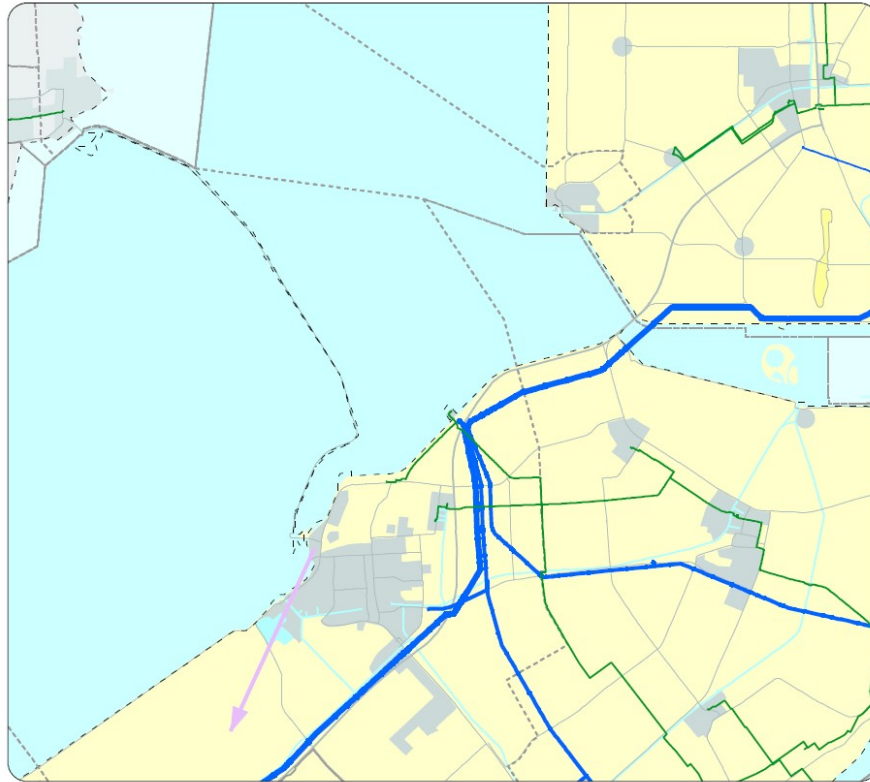
De bestaande infrastructuur is leidend voor de keuze van de toekomstige locatie van de windturbines. Het gaat met name om de afstanden die in acht genomen moeten worden tot:

- Rijks- en provinciale wegen
- Regionale wegen
- Vaarwegen (Trintelhaven)
- Spoorlijnen
- Buisleidingen
- Hoogspanningstracés
- Straalpaden
- Trintelhaven

Het rijk hanteert een zoneringsstelsel voor de realisatie van windparken nabij haar beheersobjecten. Dit is vastgelegd in de 'Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatwerken'. Prorail kent een soortgelijke normering ten aanzien van het spoor. Idem geldt voor de beheerders van buisleidingen, elektriciteitstracés en straalpaden. De provincie heeft geen vastgelegde zonerings, maar vindt het wenselijk dat een ruime afstand ten opzichte van de provinciale wegen en vaarten wordt gehanteerd bij het zoeken naar plaatsingsmogelijkheden.

KADERSTELLING WINDENERGIE IJSSELMEERDIJK

INFRA NUTS VOORZIENINGEN



3.2.5 Waterkeringen

Uitgangspunten waterkering in het projectplan:

- *Het 'Beleid primaire waterkeringen voor windmolens, kabels en leidingen en beplantingen' dient door de initiatiefnemer gevolgd te worden.*
- *Er moet overleg gevoerd worden met de beheerders van de waterkering.*
- *In het projectplan moet inzichtelijk worden gemaakt of de voorgestelde alternatieven effect hebben op de dijkveiligheid.*
- *Indien er sprake is van een (mogelijk) effect dan dient inzichtelijk te worden gemaakt op welke wijze hiermee wordt omgegaan.*

De waterkeringen

De IJsselmeerdijk, Vossemeerdijk en de Ketelmeerdijk zijn primaire waterkeringen. Overleg dient plaats te vinden met de dijkbeheerder, het Waterschap Zuiderzeeland. Het waterschap heeft haar beleid ten aanzien van het ontwikkelen van windparken op en nabij waterkeringen beleidsmatig vastgelegd in het 'Beleid primaire waterkeringen voor windmolens, kabels en leidingen en beplantingen'. Momenteel wordt door I&M/dgWater gewerkt aan evaluatie van de beleidsregel.

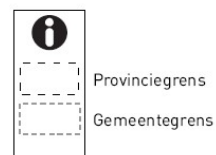
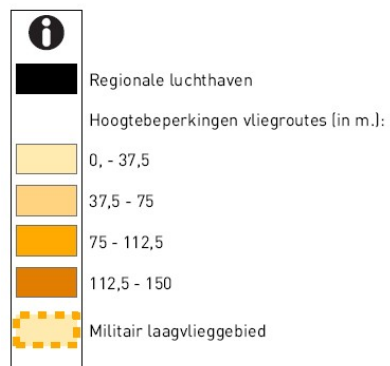
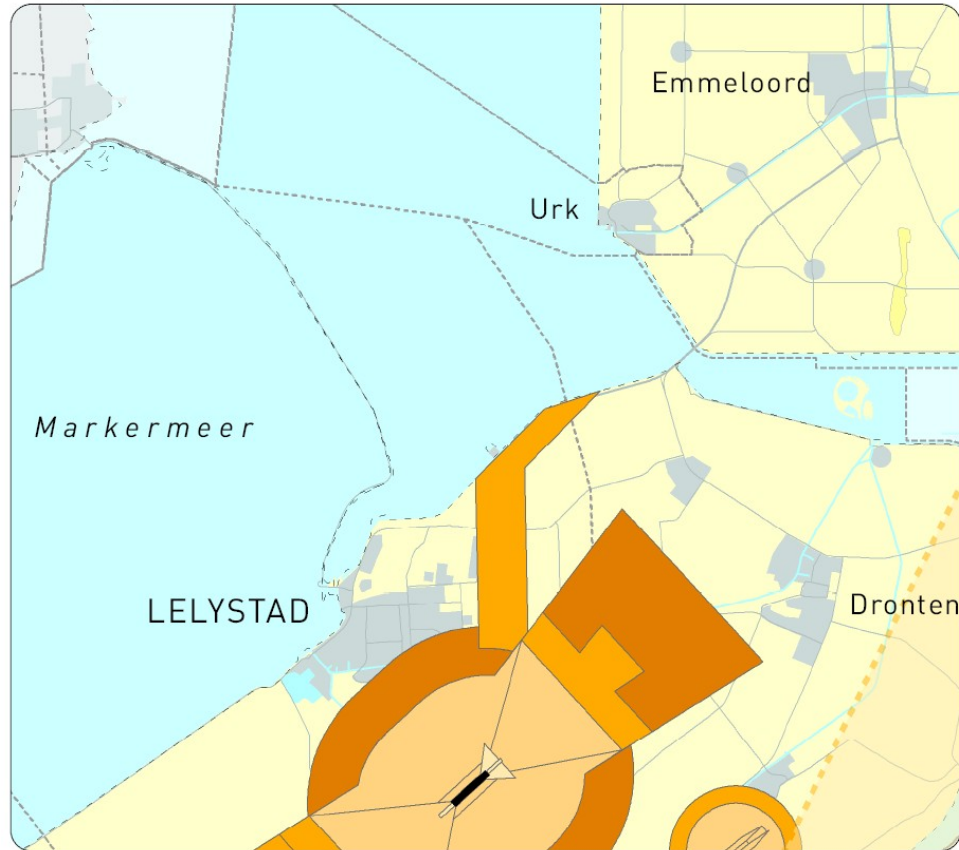


Zicht op de IJsselmeerdijk

KADERSTELLING WINDENERGIE IJSELMEERDIJK

LUCHTVAART

Bron: Omgevingsplan Flevoland



3.2.6 *Vliegroutes en laagvlieggebieden*

Uitgangspunten vliegroutes en laagvlieggebieden in het projectplan:

- *Er moet inzichtelijk gemaakt worden dat wordt voldaan aan de beperkingen die volgen uit de obstakelvlakken*
- *Er moet een gevoeligheidsanalyse worden uitgevoerd naar een eventuele baanverdraaiing van de luchthaven Lelystad van 5 graden tegen de klok in.*

Luchthaven Lelystad

Ten zuiden van Lelystad ligt de luchthaven Lelystad. Gemeente en provincie willen dat de luchthaven zich verder ontwikkeld. Het is gewenst dat bij de doorontwikkeling van de luchthaven de oriëntatie van de startbaan 5 graden wordt gedraaid om milieuhinder voor Almere en Dronten zoveel mogelijk te beperken. Vooruitlopend hierop is er rondom de luchthaven een zoneringsingesteld. Deze bestaat uit een reeks van obstakelvlakken met een bouwhoogterrestrictie die geringer wordt naarmate de afstand ten opzichte van de luchthaven toeneemt. De maximale bouwhoogte binnen het obstakelvlak is bindend en geldt als maat voor de maximale tiphoogte. Er gelden twee bouwhoogterrestricties. Een voor de aanvliegroutes en één ten behoeve van het Instrument Landingsstelsel (ILS) waarvan de eerste is vastgesteld en de tweede (nog) niet.

3.2.7 *Geluid, slagschaduw en externe veiligheid*

Uitgangspunten voor milieuaspecten in het projectplan

- *Voor zowel slagschaduw, geluid als externe veiligheid wordt gebruik gemaakt van het Activiteitenbesluit als toetsingskader.*
- *Indien de initiatiefnemer een veiligheidsstudie uit wilt voeren dan is het handboek risicozonering windturbines (ECN, 2005, of een nieuwere versie) van toepassing.*
- *Toepassing van vuistregels resulteert er in dat in het projectplan inzichtelijk wordt gemaakt of alternatieven voldoen of (door maatregelen) kunnen voldoen aan de wettelijke vereisten.*
- *Tevens dient inzichtelijk gemaakt te worden welke onderzoeksvragen in het kader van het Plan/ProjectMER een antwoord behoeven.*
- *Er wordt inzicht gegeven in de cumulatieve geluidseffecten.*
- *De initiatiefnemer voert aan de hand van vuistregels een eerste analyse uit en komt tot een zoneringsing.*

'Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer' (Activiteitenbesluit) en Handboek risicozonering

Het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer is het wettelijke kader voor de milieukundige inpassing van nieuwe windparken. De onderwerpen die daarbij aan bod komen zijn geluidshinder, externe veiligheid en schaduwhinder.

Voor zowel geluidsnormering als externe veiligheid (afslaan rotorbladen en mastbreuk) is het Activiteitenbesluit kaderstellend. Daarnaast wordt voor een veiligheidsstudie het handboek Risicozonering windturbines (ECN, 2005) gebruikt. Men is bezig met een aanpassing van het handboek.

KADERSTELLING WINDENERGIE IJSELMEERDIJK

NIEUWE GEBIEDSONTWIKKELINGEN



- i**
- Nieuwe ontwikkelingen**
- ① Swifterbant
 - N23
 - ②A Verbinding Baai van Eesteren
 - ②B Beoogd trace Lelystad - Dronten
 - ③ Flevo-centrale
 - ④ Vrijwaren Baai van Eesteren

- i**
- Provinciegrens
 - Gemeentegrens



3.2.8 *Bestaand gebruik en ontwikkelingen*

Bij de ontwikkeling van een nieuw windpark moet er rekening worden gehouden met bestaande functies in het gebied en de beoogde nieuwe ontwikkelingen in het gebied. Hierbij is een ontwikkelingsgerichte benadering gewenst:

- De overheden staan open voor een gesprek over functieverandering mits goed onderbouwd. Bij voorkeur worden planalternatieven ontwikkeld die harmonieus samengaan met het bestaande gebruik van het gebied.
- Bezien moet worden of het windpark kansen biedt voor de ontwikkeling en versterking van het gebied. Dit kan onder andere door een slimme inzet van de gebiedsgebonden bijdrage (zie 4.3.2) en door werk met werk te maken.
- Er zal in beeld gebracht moeten worden hoe het gebied gebruikt wordt door bijvoorbeeld de recreatiesector en de visserij. Het project belemmert bij voorkeur niet het huidig gebruik van het gebied.

Uitgangspunten *nieuwe* ontwikkelingen in het projectplan:

- *In het projectplan moet ten aanzien van het bestaande gebruik en de gewenste nieuwe ontwikkelingen in het plangebied inzichtelijk worden gemaakt:*
 - *Welke kansen er liggen voor gebiedsontwikkeling.*
 - *Waar wrijving is tussen het huidige gebruik van het gebied en de ontwikkeling van een windpark. En hoe hier mee kan worden omgegaan.*
 - *De wijze waarop geanticipeerd wordt op de gewenste ontwikkelingen in het gebied.*
- *Er moet in ieder geval rekening gehouden worden met de ontwikkeling van Flevokust, N23 en de uitleglocatie Swifterbant.*

Uitgangspunten voor het *huidig* gebruik in het projectplan:

- *De initiatiefnemer brengt in beeld door wie en hoe het zoekgebied gebruikt wordt.*
- *Bij voorkeur belemmert of hindert het initiatief het bestaande gebruik van het gebied niet. Als dit wel gebeurt, dan wordt aangegeven hoe hiermee om te gaan.*

Ontwikkeling Flevokust, buiten- en binnendijks

De gemeente Lelystad en de provincie willen dat de locatie Flevokust zich ontwikkelt tot een grootchalig haven gerelateerd bedrijventerrein. De locatie heeft een omvang van 250 ha en bestaat uit een buitendijkse haven en een binnendijks bedrijventerrein. De ontwikkeling van Flevokust sluit gezien het beoogde gebruik niet uit dat er een functiecombinatie met windenergie wordt gezocht. Een eventueel windpark mag de ontsluiting van de locatie (land, water en optioneel rail) niet belemmeren en niet leiden tot een reductie van de uitgeefbare grond.

N23

Provincie en gemeenten zetten in op de ontwikkeling van de oost-west as door Flevoland. De realisatie van de N23 en de Hanzelijn vormen belangrijke dragers van deze ontwikkeling. In dit verband zijn 2 tracédelen van de N23 relevant:

- Een nieuw aan te leggen brug / tunnelcombinatie bij Lelystad verbindt op langere termijn (na 2020) de Houtribdijk tussen Enkhuizen en Lelystad met de verbinding tussen Lelystad en Zwolle.
- Een nieuwe kruisingsvrije verbinding tussen Lelystad en Dronten parallel aan de Hanzelijn.

Uitleglocatie Swifterbant

In de oksel van de Swiferringweg (N307) en de Kamperhoekweg (N711) is ruimte gereserveerd voor uitbreiding van Swifterbant. In het gebied worden op termijn woningen gerealiseerd. De beoogde ontwikkeling van dit gebied mag niet worden belemmerd door de ontwikkeling van een nieuw windpark.

3.3 Saneren en opschalen

Uitgangspunt saneren en opschalen in het projectplan:

- *Er moet inzicht gegeven worden in de omvang van het vermogen dat wordt gesaneerd en de omvang van het vervangend vermogen en de wijze waarop dit is berekend (conform toelichting beleidsregel).*
- *Tevens moet het projectplan een juridische onderbouwing (overeenkomst) bevatten waaruit blijkt dat er bindende afspraken zijn met de eigenaren van de te saneren windturbines opdat garanties ten aanzien van de sanering worden geboden.*

Windbeleid provincie Flevoland

Centraal in het provinciale windbeleid staat het principe van opschalen en saneren. Met als oogmerk de realisatie van een landschappelijke kwaliteitsslag wordt van initiatiefnemers van een nieuw windpark verlangd dat zij eerst oude windturbines saneren voordat ze de gewenste nieuwbouw mogen realiseren. Nieuwe windmolens worden alleen toegestaan wanneer ze tegelijkertijd een equivalent bestaande windmolens vervangen.

Equivalent

Hoeveel vermogen mag er worden teruggeplaatst als een bestaande turbine wordt gesaneerd? Momenteel wordt overlegd met de sector (bestaande windturbine eigenaren) om te bezien of equivalentafspraken kunnen worden gemaakt die tegemoet komen aan zowel de provinciale ambities als de ambities van de sector. De resultaten van dit proces vormen het beoogde toetsingskader bij de afweging of er voldoende wordt gesaneerd. In kwartaal 3 van 2011 levert dit proces resultaten op.

3.4 Gebiedsgebonden bijdrage

Uitgangspunten gebiedsgebonden bijdrage in het projectplan

- *In het projectplan moet een concreet voorstel worden gedaan voor de omvang van de gebiedsgebonden bijdrage (in euro's) die de initiatiefnemer in het kader van dit project wil doen (conform beleidsregel).*
- *Bij voorkeur en wanneer mogelijk wordt daarbij aangegeven op welke wijze (projecten) en wanneer (in eens/lopende het project) deze middelen worden ingezet in het gebied.*

De initiatiefnemer van een nieuw windpark wordt verplicht tot een gebiedsgebonden bijdrage. De bijdrage moet worden geïnvesteerd in projecten gericht op het behoud en versterking van de gebiedseigen kwaliteit van het gebied en haar omgeving waar een nieuwe windmolenopstelling wordt gerealiseerd. De omvang van het windmolenproject mag vergroot worden met het opbrengend vermogen dat nodig is om deze gebiedsgebonden bijdrage te kunnen verwerven.

De initiatiefnemers van de windmolenopstelling dienen in overleg met de betrokken gemeenten en de provincie de omvang van de bijdrage te bepalen. De omvang van de bijdrage is nog onderwerp van studie in het WOWF traject, waarin ook over de equivalent wordt nagedacht. Dat kan van invloed zijn op de formulering van het bepalen van de hoogte van de bijdrage

3.5 Economische uitvoerbaarheid

- *De initiatiefnemer stelt een document op waaruit de financiële haalbaarheid van het project blijkt en neemt dit op in het projectplan.*

In de projectplanfase wordt de economische uitvoerbaarheid van het project in beeld gebracht. Hiervoor wordt een voorlopige businesscase opgesteld. Voorlopig omdat een complete businesscase in deze fase nog niet mogelijk is maar een doorkijk naar de financiële haalbaarheid wel gewenst is.

3.6 Draagvlak door het betrekken van de omgeving

Uitgangspunten bij het creëren van draagvlak in het projectplan:

- *De dialoog met relevante stakeholders en lokale bevolking moet als input dienen voor het projectplan en inzichtelijk maken wat het draagvlak voor de ontwikkeling het windpark is.*
- *De initiatiefnemer moet aangeven op welke wijze hij het omgevingsproces ten behoeve van projectplan wil vormgeven en dit te bespreken met de betrokken overheden alvorens er daadwerkelijk wordt gestart.*
- *Onderdeel van dit proces is het organiseren van een ontwerpatelier waarin samen met de omgeving wordt ontworpen aan het nieuwe windpark*
- *Initiatiefnemer maakt in het projectplan duidelijk op welke wijze de financiële participatie voor de lokale bevolking wordt vormgegeven. Het is gewenst dat 5% van het project wordt geopend voor publieke participatie.*
- *Tevens wordt een aanpak geformuleerd voor de wijze waarop gecommuniceerd gaat worden over de mogelijkheid van financiële participatie en op welke wijze deze wordt opengesteld*

Commissie Elverding

Op verzoek van de toenmalige ministers van Verkeer & Waterstaat en VROM heeft de Commissie Elverding² onderzocht hoe de besluitvorming van grote projecten substantieel sneller kan. In haar conclusies stelt de commissie onder andere dat voor de versnelling van complexe planprocessen een eerdere en ruimere participatie van betrokkenen nodig is en dat een gebiedsgewijze benadering moet worden nagestreefd. Ten aanzien van de participatie wordt geconstateerd dat deze in de regel te laat komt, pas als de belangrijkste keuze al zijn gemaakt. De commissie pleit er voor dat belanghebbenden al in de verkenningsfase worden betrokken en zo mee kunnen denken over ambitie en alternatieven voor een ontwikkeling. Ten aanzien van de ontwikkeling van het windpark wordt dan ook van de initiatiefnemer verlangd dat het projectplan tot stand komt door middel van een vroegtijdige dialoog met relevante stakeholders en de lokale bevolking over de uitgangspunten voor het project en de vormgeving van de planalternatieven.

Financiële participatie

Het draagvlak voor een nieuw windpark neemt toe als de bevolking in het gebied financieel profijt heeft van het windpark. Voorbeelden in Duitsland en Denemarken tonen dit aan, ook dichterbij huis in de Noordoostpolder wordt ruimte geboden voor participatie van de lokale bevolking. Gemeenten en provincie vinden het wenselijk dat de initiatiefnemer de inwoners van Lelystad, Swifterbant en Dronten de mogelijkheid biedt om financieel te participeren in het project. Deze mogelijkheid moet al bij de start van een eventueel formeel planproces worden gecommuniceerd opdat vroegtijdig wordt geïnvesteerd in de potentiële medestanders van het project.

² De commissie Versnelling Besluitvorming Infrastructurele Projecten onder voorzitterschap van Peter Elverding. De Commissie heeft haar bevindingen gepresenteerd in het rapport Sneller en beter (april 2008).

3.7 Communicatie

Uitgangspunten voor een communicatieplan/strategie:

- *Zowel de voor- als tegengeluiden moeten belicht worden en er wordt aangegeven op welke wijze met deze tegengeluiden wordt omgegaan in het vervolgproces.*
- *In het projectplan moet een voorstel gedaan worden voor een communicatiestrategie tijdens het vervolgproces.*
- *Het projectplan geeft de kaders mee voor een communicatieplan ten behoeve van het vervolgtraject.*

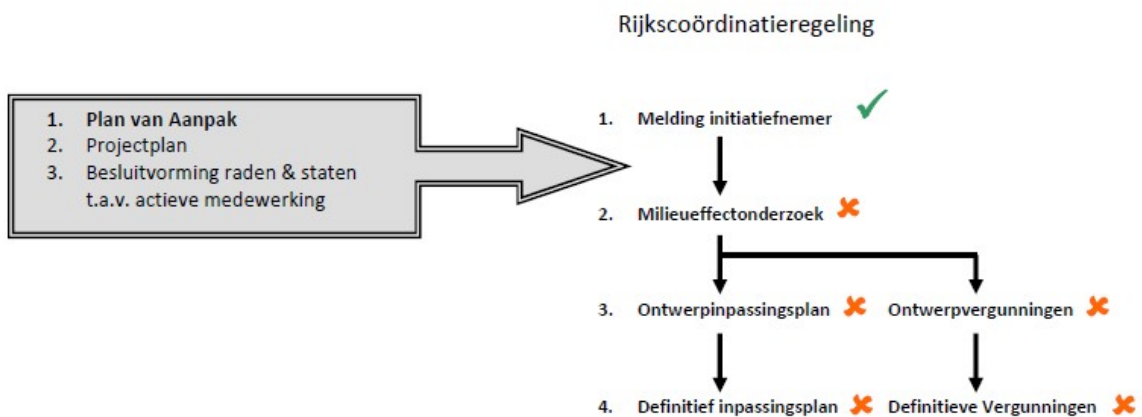
Communicatie is van cruciaal belang voor het welslagen van het project. Daarmee is het een Communicatie is iets van de marktpartij en van de overheden. Goede afstemming tussen partijen is belangrijk. Een gezamenlijke boodschap en overeenstemming over 'communicatiemomenten' is een must. Bij communicatie is het belangrijk dat helder is:

- wie betrokken wordt;
- wanneer mensen betrokken worden: communicatiemoment;
- wat de boodschap is;
- follow up als er reacties komen.

4 Procesplan: van initiatief tot uitvoering

4.1 Proces en planning

Voordat gestart kan worden met de bouw van een windpark moet een aantal stappen worden gezet. In de regel is hier een periode mee gemoeid van circa 5 jaren van het begin van de planvorming tot de start van de bouw. Tijdens dit proces is er sprake van een aantal go of no-go momenten. De rol van de overheden bestaat uit kaderstelling en besluitvorming vanuit het publieke domein. Het initiatief voor een nieuw windpark, en de financiering daarvan ligt bij de markt. Deze rolverdeling maakt dat samenwerking tussen markt en overheid onontbeerlijk is. In paragraaf 4.2 wordt ingezoomd op de beginfase van het proces; de kaderstelling en het projectplan. Hieronder worden de globale stappen aangegeven en toegelicht.



Plan van Aanpak

Met dit plan van aanpak formuleren rijk, provincie en gemeenten de inhoudelijke kaders voor de ontwikkeling van een windpark nabij de IJsselmeerdijk in Dronten en Lelystad. Het plan van aanpak maakt duidelijk met welke randvoorwaarden en uitgangspunten de initiatiefnemer rekening moet houden. De gemeenteraden wordt gevraagd of zij instemmen met deze kaderstelling. De andere overheden nemen geen besluit over dit plan van aanpak omdat het een operationalisering van bestaand beleid betreft.

Planning: Kaderstelling eerste helft 2011.

Projectplan

Binnen de gestelde kaders moet de initiatiefnemer een projectvoorstel ontwikkelen dat concrete locatievoorstellen doet voor de ontwikkeling van een windpark. Het is aan de gemeenteraden en Provinciale Staten om te besluiten of zij instemmen met het gedane voorstel. Het projectplan fungeert tevens als inhoudelijk uitgangspunt voor de formele planfase, als opmaat voor de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Het projectplan heeft om die reden ook de instemming nodig van de ministeries van EL&I en I&M. De overheden coördineren dit onderling.

Planning: Projectplan, gereed kwartaal IV, 2011.

Milieueffectonderzoek, ruimtelijk plan en vergunningen

Deze fase start met het onderzoek naar de milieu- en natuureffecten van de ontwikkelde locatiealternatieven. Op basis van dit effectonderzoek kan worden bepaald welke alternatieven acceptabel zijn en of er een voorkeursalternatief geformuleerd kan worden.

Dit voorkeursalternatief dient vervolgens uitgewerkt te worden tot een ruimtelijk plan en bezien moet worden welke vergunningen nodig zijn. Mocht de beschikbare ruimte voor het windpark onverhoopt kleiner zijn dan 100 MW dan verschuift de rol van bevoegd gezag naar de decentrale overheden.

Planning: Plan/Project MER, gereed kwartaal IV 2012

Opstellen Inpassingsplan, gereed kwartaal I 2013

Vergunningen, gereed kwartaal I 2013

Gecoördineerde besluitvorming, start kwartaal II 2013

Realisatie

Na het onherroepelijk worden van de besluiten kan de initiatiefnemer starten met de voorbereidingen van de projectrealisatie.

Planning: kwartaal I 2014

4.2 Inzoomen plan van aanpak en projectplan

4.2.1 Product en planning

Plan van Aanpak

Het plan van aanpak is door de overheden opgesteld. Het plan van aanpak is de kaderstelling voor het projectplan en wordt in het bestuurlijk overleg besproken. Daarna wordt het plan van aanpak vastgesteld door de colleges van B&W en het college van GS. De ministeries van I&M en EL&I zullen ook aangeven of zij kunnen instemmen met het plan van aanpak. Na instemming van alle partijen kan het plan van aanpak voor goedkeuring worden aangeboden aan de gemeenteraden.

**Planning: Accordering van het plan van aanpak door de colleges en het rijk, kwartaal III 2011.
Besluitvorming plan van aanpak gemeenteraad, kwartaal III 2011.**

Projectplan

De overheden hebben in deze fase een kaderstellende en toetsende rol en zullen niet actief (trekkend, initiërend) deelnemen aan het opstellen van het projectplan. Natuurlijk zullen de overheden wel alle benodigde en beschikbare informatie leveren en fungeren als klankbord. De initiatiefnemer zal de omgeving betrekken bij het opstellen van het projectplan, dat kan bijvoorbeeld door werkateliers te vormen. De overheden zullen het concept projectplan toetsen aan de gestelde kaders in het plan van aanpak en hun regulier beleid.

Nadat de initiatiefnemer het projectplan definitief heeft gemaakt kan het worden gepresenteerd aan het bestuurlijk overleg. Daarna wordt het ter goedkeuring aangeboden aan de gemeenteraden en Provinciale Staten. Na goedkeuring is er voor de regionale overheden sprake van een 'project' en kunnen zij hun actieve medewerking verlenen aan het vervolg van de Rijkscoördinatie-regeling, te starten met et milieueffectonderzoek.

Planning: Afronding projectplan, kwartaal IV 2011

Besluitvorming projectplan gemeenteraad en staten, kwartaal I 2012

Instemming ministeries EL&I en I&M, kwartaal I 2012

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Als het projectplan in goed overleg met de overheden en het bevoegd gezag is opgesteld vormt het een goede basis voor de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Geprobeerd wordt om het projectplan 1 op 1 over te nemen in de Notitie R&D.

Planning: Notitie Reikwijdte en Detailniveau, kwartaal I 2012 (parallel aan projectplan).

4.2.2 *Rol van partijen*

De ministeries van EL&I en I&M zijn het bevoegd gezag in het kader van de Rijkscoördinatierегeling. Ervaring en onderzoek tonen aan dat voor het succesvol doorlopen van een planproces regionale betrokkenheid en daarmee draagvlak cruciaal is. De taakverdeling tussen overheid en markt is in deze helder. De overheid stelt kaders en faciliteert vanuit haar procedurele rol en beleidsambities. De planontwikkeling is aan de initiatiefnemer.

Bestuurlijk

In het bestuurlijk overleg van 8 december 2010 heeft de provincie aangegeven dat ze de regierol wenst in de projectplanfase van de ontwikkeling van het windpark IJsselmeerdijk. Daarmee toont het College van Gedeputeerde Staten haar betrokkenheid en het inzicht dat een solide regionale basis cruciaal is om tot een gedragen ontwikkeling te komen van een grootschalig windpark. Dat betekent dat de provincie voorzitter is van het Bestuurlijk Overleg. Aan het bestuurlijk overleg wordt verder deelgenomen door de wethouders van Lelystad en Dronten en de ministeries van I&M en EL&I. Deze afspraak geldt voor de duur de projectplanfase. Na goedkeuring van het projectplan door de gemeenteraden en Provinciale State vindt een herijking van deze afspraak plaats. Het regieschap van de provincie richt zich op het omgevingsmanagement, communicatie, coördinatie (proces en inhoud) en voortgang.

Ambtelijk

De provincie houdt contact met de initiatiefnemer en is eerste aanspreekpunt voor de initiatiefnemer.

De overheden stellen de informatie, die ze in bezit hebben, beschikbaar aan de initiatiefnemer. De overheden treden op als klankbord voor de initiatiefnemer en zullen tussentijds toetsen.

De ambtelijke afstemming tussen de overheden vindt plaats in de projectgroep die gevormd wordt door de gemeente Lelystad en Dronten, de provincie Flevoland en de ministeries van I&M en EL&I. Het concept projectplan wordt door de initiatiefnemer in eerste instantie aangeboden aan de projectgroep. De projectgroepleden zetten het projectplan ter toetsing uit bij de specialisten in hun eigen organisatie. De ambtelijke capaciteit wordt door de betrokken partijen beschikbaar gesteld.

5 Communicatie in de projectplanfase

Vooralsnog is er voor de regionale partijen geen sprake van een gedragen projectinitiatief voor de ontwikkeling van de IJsselmeerdijk. Dit is pas het geval als er een door gemeenteraden en Provinciale Staten goedgekeurd projectplan ligt. Tot dat moment heeft de overheid een kaderstellende en toetsende rol. Hierbij past een terughoudende communicatielijn past. Temeer daar het een precair onderwerp betreft. In voorkomende gevallen ligt het communicatieprimaat daarom bij de initiatiefnemer

De communicatie van overheidswege beperkt zich tot een aantal vaste communicatie momenten, die plaatsvinden nadat besluiten genomen zijn, zal ook ingespeeld moeten worden op 'onverwachte' communicatiemomenten. Vaste communicatiemomenten van overheidszijde:

1. na vaststellen van dit Plan van Aanpak;
2. tijdens het opstellen van het Projectplan;
3. vaststellen van het Projectplan;
4. MERtraject en fase van Rijksinpassingsplan.

In het geval van incidentele communicatiemomenten worden de onderstaande communicatieafspraken gehanteerd:

1. Vanuit de Colleges vindt er geen pro-actieve communicatie plaats over de ontwikkeling van de IJsselmeerdijk. Openbare besluitvormingsmomenten (bijvoorbeeld consultatie gemeenteraad) worden daarvan uitgezonderd.
2. Als er gereageerd wordt op verzoeken vanuit de media dan wordt de boodschap afgestemd met de andere partijen. Indien dit onverhoopt niet mogelijk is dan worden de andere partijen meteen geïnformeerd over de aard en inhoud van het contact.
3. De kernboodschap:
 - a. De initiatiefnemer voert een eerste verkenning uit die resulteert in een projectplan dat voldoet aan de kaders en uitgangspunten die door de overheden zijn aangegeven in een Plan van Aanpak.
 - b. De initiatiefnemer dient een Projectplan in bij de gemeenteraden van Dronten en Lelystad en Provinciale Staten. Zij kunnen zich dan uitspreken over het initiatief.

Bijlagen

1. Brieven Nuon/ EL&I
2. Beleidsregel 2008

NUON

NUON Wind Development B.V.

Postbus 41920, 1009 DC Amsterdam

Kantooradres:
Stationsweg 46
6711 PS Ede

Aan het ministerie van Economische zaken, Landbouw & Innovatie
t.a.v. de heer drs. R. Moor
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Postadres:
PAC code: 1DA5210
Postbus 41920
1009 DC Amsterdam

Telefoon: +31-(0)318-556900
Fax: +31-(0)318-513581

Contactpersoon:
H.J. Kouwenhoven

Datum:
14 december 2010

Onderwerp: Projectvoorstel inzake een windturbine opschalingscluster
in het IJsselmeer en/of het Markermeer
Kopie: Provincie Flevoland, Gemeente Lelystad, Gemeente Dronten, Ministerie van I&M
Onze referentie: 2010341_HK

Geachte heer Moor,

Op 11 januari 2010 heeft Nuon Wind Development B.V. (Nuon) door middel van een brief (kenmerk 2010002_MD) aangegeven dat onzes inziens de Rijkscoördinatieregeling (RCR) van toepassing is op het initiatief Windpark IJsselmeerdijk. Zodoende hebben wij dit project in het kader van de RCR aangemeld. Tot op heden is de procedure nog niet gestart. De brief die Nuon u nu stuurt is een verdere uitwerking van het ingediende initiatief.

Na januari heeft Nuon het plan verder ontwikkeld waarbij de belangen van de betrokken overheden en andere windturbine-eigenaren een groter gewicht hebben gekregen. De ideeën van Nuon zijn gepresenteerd aan en informeel getoetst bij uw ministerie, het ministerie van Infrastructuur & Milieu (I&M), de provincie Flevoland, de betrokken gemeentes Lelystad, Dronten en Almere, Agentschap NL en een aantal maatschappelijke organisaties. Finale posities zijn daarbij nog niet ingenomen, maar Nuon heeft de besprekingen als bemoedigend ervaren.

Naar aanleiding van de diverse overleggen heeft uw ministerie op 17 september aan Nuon per e-mail meegedeeld dat "een logische route het starten van de RCR is, aan de hand van een door Nuon ingediend, groot initiatief (tenminste 300 MW, op land en water) waarna het ministerie aan de slag gaat". Uit uw e-mail blijkt verder dat u verwacht dat Nuon het draagvlak aan de kant van de initiatiefnemers zal organiseren. Nuon stelt uw bericht zeer op prijs en stuurt u hierbij het projectvoorstel.

2010341_HK, pagina 1 van 5

A Vattenfall company

VATTENFALL 

NUON

Projectvoorstel

Inleiding

Nuon heeft in de provincie Flevoland 75 windturbines met een totaal opgesteld windvermogen van 65 MW, die zijn gebouwd in de periode 1996-2000. Op termijn zullen deze windturbines om technische redenen vervangen moeten worden. Vanwege haar doelstellingen streeft Nuon daarbij naar substantiële vergroting van het opgesteld vermogen dat bij haar in eigendom en exploitatie is.

Nuon heeft kennis genomen van de "beleidsregel windmolens 2008" van de provincie Flevoland en heeft in lijn daarmee een plan ontwikkeld voor de ontwikkeling van een groot opschalingscluster ten behoeve van haar eigen projecten en projecten van derden in Flevoland. In het beoogde windpark worden de 56 windturbines van de bestaande windparken van Nuon in de gemeentes Almere, Dronten en Lelystad opgeschaald, het betreft de windparken Jaap Rodenburg, Harry van den Kroonenberg en Irene Vorrink. Daarnaast is er in het project veel ruimte voor het opschalen van particuliere windturbines. Voor de volledigheid zij vermeld dat de vervanging van de windturbines van het project Eemmeerdiijk hier buiten beschouwing blijft. In overleg met de provincie Flevoland en de gemeente Zeewolde streeft Nuon er naar om deze vervanging uit te voeren op of net naast de Eemmeerdiijk.

Ambitie beleidsregel windmolens 2008

Het opgesteld windvermogen in de provincie Flevoland bedraagt 614 MW. Er staan 594 windturbines waarmee het gemiddelde opgestelde vermogen per windturbine iets meer bedraagt dan 1 MW. Het totale rotoroppervlak bedraagt 1,4 miljoen vierkante meter².

Uit de beleidsregel blijkt de ambitie van de provincie om het aantal windturbines terug te brengen tot de helft van het huidige aantal, terwijl de productie toe zou moeten nemen.

Nuon begrijpt uit de beleidsregel dat een verbetering van de landschappelijke kwaliteit een belangrijke doelstelling is terwijl de ashoogte van de nieuwe windturbines tenminste 100 meter zou moeten zijn. In de visie van Nuon is verbetering van de landschappelijke kwaliteit alleen te realiseren met een aantal grote projecten waarbij locaties in het water en op het land naast elkaar kunnen bestaan.

Windparklocatie

De locatie langs de IJsselmeerdijk tussen de Ketelbrug en Lelystad is opgenomen in het Nationaal Waterplan, de Nota Ruimte en in het concept "Nationaal Ruimtelijk Perspectief - Windenergie op land". Bovendien staat op deze locatie het huidige windpark Irene Vorrink van Nuon. Om al deze redenen is dit dan ook de voorkeurslocatie van Nuon voor het opschalingscluster Irene Vorrink II. Op deze locatie kan 100 tot 150 MW worden opgesteld, afhankelijk van de gekozen detailinrichting en de mate waarin het gebied ten zuidwesten van de Flevocentrale wordt meegenomen. In de bijlage bij deze brief is de door Nuon voorgestelde windturbine opstelling aangegeven. Deze opstelling bestaat uit 30 windturbines van 3,6 MW, waardoor de totale opstelling een vermogen heeft van 108 MW. Nader onderzoek zal uitwijzen of het mogelijk is om op deze locatie windturbines te construeren met een vermogen van 5 MW of meer.

Zoekgebied en draagvlak bij belanghebbenden

Indien het gebied waar het windpark moet komen wordt uitgebreid tot een zoekgebied in het IJsselmeer dat wordt begrensd door de gemeentegrenzen van de gemeenten Dronten en Lelystad en de Houtribdijk dan is een potentieel van 300 MW niet ondenkbaar. Ook kan worden overwogen om (delen van) het Markermeer mee te nemen als zoekgebied, waarbij het windpark als gebiedsontwikkeling wordt gezien en gepaard gaat met passende ontwikkelingen op het gebied van natuur, recreatie en visserij.

Nuon heeft begrepen dat Oranjewoud in opdracht van het ministerie van I&M, de provincie Flevoland en de gemeentes Dronten en Lelystad, een onderzoek uitvoert naar de gewenste aanpak en het gewenste zoekgebied. Zoals hierboven uiteengezet verwacht Nuon dat het beleid resulteert in een aantal projecten. Nuon ziet voor zichzelf in eerste instantie een rol weggelegd als initiatiefnemer van een project in het water. Nuon is echter in principe bereid haar zoekgebied opnieuw te definiëren, indien de uitkomst van het proces daar aanleiding toe geeft.

¹ Bron: www.windenergie-nieuws.nl

NUON

Om het uiteindelijke plangebied vast te stellen stelt Nuon voor om gezamenlijk met uw ministerie (Bureau Energieprojecten) een aanvraag / mededeling MER (voor 1 juli 2010 was dit de startnotitie MER) op te stellen conform de Wet milieubeheer artikel 7.27 lid 1. Als bron van dit document kan het projectplan dienen dat door Nuon wordt opgesteld in samenwerking met de provincie Flevoland en de gemeenten Lelystad en Dronten. In overleg met het bevoegde gezag zal vervolgens de kennisgeving worden gedaan en naar aanleiding hiervan worden zienswijzen ingewonnen. Hierna zal de commissie voor de m.e.r. gevraagd worden een advies te geven over de reikwijdte en het detailniveau van het MER.

Voor een project met een dermate grote omvang is het creëren van draagvlak essentieel. Nuon stelt daarom een planproces voor waarbij de betrokken overheden, belangenorganisaties, experts en initiatiefnemers samenwerken in een convenant. Het doel van het convenant is het vinden van een windparklocatie en turbineopstelling die kan rekenen op steun van de partners in het convenant terwijl het project een substantiële bijdrage levert aan het realiseren van de Rijksdoelstellingen op het gebied van windenergie en het opschalingsbeleid van de provincie Flevoland. Nuon streeft naar het intensief betrekken van de partners in het convenant bij het onderzoek naar de milieueffecten van het windpark en het opstellen van de MER. Niet alleen achteraf, maar ook tijdens de definitiefase, opdrachtverstrekking, uitvoering en toetsingsfase van het MER kunnen de convenantpartners informatie aanleveren en krijgen zij invloed op (de uitkomst van) het proces.

Een nader te bepalen aandeel van het Nuon deel van het windpark staat door middel van een fonds open voor participatie door de inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad.

Draagvlak initiatiefnemers

Nuon is onder voorwaarden bereid verantwoordelijkheid te nemen voor de ontwikkeling, bouw en onderhoud van het nieuwe windpark en voorfinanciering te verzorgen van de ontwikkelkosten. Een deel van het project wordt eigendom van Nuon, de rest van de opstelling wordt bij oplevering tegen een evenredig deel van de ontwikkelings- en investeringskosten aangeboden aan huidige windturbine-eigenaren in Flevoland. Hoe dit juridisch vorm moet krijgen vraagt nader overleg tussen de windturbine-exploitanten en Nuon. Turbine-eigenaren dienen in ruil voor hun deelname in het nieuwe park hun bestaande windturbine(s) te saneren, conform het vigerende beleid van de provincie Flevoland. Daartoe zal per turbine eigenaar die in het project investeert een investerings- en saneringsovereenkomst moeten worden gesloten. Deze overeenkomst zal getekend moeten worden door de turbine eigenaar, Nuon en de gemeente waar de te saneren turbine staat.

Het creëren van draagvlak voor vervanging van windturbines bij particuliere windturbine eigenaren gaat hand in hand met de ontwikkelingen in het planologische proces. Het wordt voor turbine eigenaren interessant om hun machine(s) te vervangen als het nieuwe project economische groei laat zien ten opzichte van de bestaande situatie en er tenminste een reële verwachting is dat de vergunningen verkregen kunnen worden. Andersom heeft Nuon van de provincie Flevoland begrepen dat uitzicht op het realiseren van het sanerings- en opschalingsbeleid een voorwaarde zal zijn om aan planprocedures mee te werken. Nuon is van mening dat er alleen kans van slagen is als er tegelijk aan het planproces en aan het vinden van belangstellenden voor vervanging gewerkt gaat worden. Het planproces zal echter voorop moeten lopen om de markt te creëren. Nuon zal zich inspannen om in een vroege fase van het proces voldoende particuliere windturbine-eigenaren achter het initiatief te krijgen door middel van het afsluiten van intentieovereenkomsten.

Conditie Nuon

Het ontwikkelen van een dergelijk complex project is langdurig en kostbaar en kent een fors afbreuk- en subsidierisico. Deze risico's worden vanwege de mogelijkheid van deelname van windturbine-eigenaren en vanwege de mogelijkheid van participatie ook genomen ten behoeve van een investering van derden. Om het voor Nuon mogelijk te maken deze risico's af te wegen tegen de potentiële investering is het nodig voorafgaand aan de m.e.r.-procedure helderheid te hebben over het aandeel in het project waarin de diverse investeerders (Nuon, turbine eigenaren en particulieren) kunnen meedoen. Hierover is Nuon in overleg met andere exploitanten in Flevoland en met de provincie. Voorafgaand aan de start van de m.e.r.-procedure worden afspraken tussen Nuon en de betrokken overheden over de leges, de procedurekosten van het Rijksinpassingsplan en de gebiedsgebonden bijdrage gemaakt. De afspraken betreffen naast de hoogte van de bedragen tevens de betalingsmomenten.

NUON

Waarom Nuon

Nuon heeft in de provincie Flevoland een groot aantal windturbines en is met ruim 10% van het opgesteld vermogen één van de grootste exploitanten in Flevoland. Daarmee kan Nuon een aanzienlijke bijdrage leveren aan de door de provincie gewenste sanering.

Door bij oplevering een substantieel deel van het project ter beschikking te stellen voor investering door derden creëert Nuon investeringsmogelijkheden voor andere windturbine-exploitanten. Het project sluit daarom geen andere partijen uit en is niet exclusief voor Nuon.

Rekening houden met de belangen van een groot aantal belanghebbenden is essentieel voor de kans van slagen van het planproces. Nuon heeft de financiële en organisatorische slagkracht om een dergelijk complex planproces te begeleiden en tot een succesvol einde te brengen.

Voor de vergunningverlener is het efficiënt om voor een planproces met een dermate hoge complexiteit één professioneel aanspreekpunt te hebben.

Nuon realiseert zich dat bouwen in relatief ondiep water complex is. Nuon heeft (als dochter van Vattenfall) echter ruime ervaring met het bouwen van windturbines in het IJsselmeer (windparken Lely en Irene Vorrink) en op zee (offshore windpark Egmond aan Zee, Horns Rev, Lillgrund, Thanet) en beschikt daarom over de benodigde kennis om dit project tot een goed einde te brengen.

Afbreukrisico betrokken overheden bij de planprocedure

Tijdens overleg met uw ministerie kwam de vraag aan de orde welke situatie zou ontstaan indien Nuon tijdens het planproces niet langer prioriteit aan dit project zou kunnen geven. Daardoor zouden de inspanningen van de overheid inzake het planproces nutteloos worden. In het geval dat Nuon zou besluiten dit project niet verder te ontwikkelen, zal Nuon zich inspannen om het project in overleg met uw ministerie aan een andere partij over te dragen.

Overigens is dit een risico dat zich bij ieder initiatief voor een windpark voordoet, waarbij geconstateerd kan worden dat het risico op stoppen van een initiatief vrijwel altijd gekoppeld is aan het risico op het niet verkrijgen van alle vergunningen en het risico van een onvoldoende rendabel project.

Hoe verder


Nuon zou graag zien dat uw Minister in en tezamen met de Ministerraad zou bepalen voor dit project de Rijkscoördinateregeling toe te passen en een ruimtelijk besluit te nemen. Gezamenlijk met uw ministerie en de betrokken overheden wil Nuon dit besluit voorbereiden, waarbij gestart zal worden met het maken van duidelijke afspraken over de taken en rolverdeling en het opstellen van het projectplan van de provincie Flevoland. De volgende stap is een mededeling / aanmelding in het kader van het MER.

Nuon veronderstelt dat er ten tijde van een beslissing omtrent de daadwerkelijke investering met hulp van stimuleringsregelingen van de overheid een voldoende rendabel projectinitiatief zal voorliggen.

Nuon is ervan overtuigd dat zij u hierbij een voorstel doet dat niet alleen aansluit bij het huidige Rijks- en provinciale beleid op het gebied van windenergie maar tevens een forse bijdrage levert aan de landschappelijke doelstellingen van de provincie Flevoland.

Tot het geven van nadere toelichting zijn wij uiteraard bereid.

Met vriendelijke groeten,


 Wolbert Allaart
 Directeur Nuon Wind

NUON

Bijlage: voorgestelde windturbineopstelling opschalingscluster Irene Vorrink II





Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

NUON / Vattenfall
T.a.v. de heer W. Allaart
Postbus 41920
1009 DC AMSTERDAM

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Energie en
Duurzaamheid

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksverheid.nl/eleni

Behandeld door
mevr. L.M. van der Molen

T 070 379 7297
F 070 379 7423
l.m.vandermolen@minez.nl

Ons kenmerk
ETM/ED / 11035128

Uw kenmerk
2010002_MD en 2010341_HK

Datum 22 MRT 2011

Betreft Toepassing van de Rijkscoördinatieregeling op het voorgenomen
Windpark IJsselmeerdijk

Geachte heer Allaart,

Hierbij reageer ik op uw brieven van 11 januari 2010 en 14 december 2010, waarin u mij verzoekt de Rijkscoördinatieregeling toe te passen op uw initiatief om in de provincie Flevoland een grootschalig windpark te realiseren.

Gelet op de in uw brief genoemde beoogde omvang van het project van tenminste 300 MW bevestig ik u bij deze dat op grond van artikel 9b, eerste lid, aanhef en onder a, van de Elektriciteitswet 1998, geldt dat over een dergelijk project wordt besloten met toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet ruimtelijke ordening). Dat betekent dat, anders dan gebruikelijk, de planologische verankering van het project niet plaatsvindt in een bestemmingsplan maar in een (Rijks)inpassingsplan.

Dit inpassingsplan wordt vastgesteld door de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de minister van Infrastructuur en Milieu. De Rijkscoördinatieregeling (RCR) behelst daarnaast ook dat de procedures voor een groot aantal overige voor realisatie van het project benodigde besluiten (vergunningen e.d.), worden gecoördineerd door de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Dit houdt kort gezegd in dat alle besluiten inhoudelijk worden voorbereid en vastgesteld door het orgaan dat daartoe normaal gesproken bevoegd is (zoals het college van burgemeester en wethouders). Echter, anders dan gebruikelijk, doorlopen alle besluiten tegelijkertijd de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, waarbij de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie de procedure coördineert en onder meer de beslistermijnen bepaalt.

Ik teken bij het bovenstaande het volgende aan:

1. De rol en inzet van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie in kader van de RCR richt zich, samen met het ministerie van Infrastructuur en Milieu, op de ruimtelijke inpassing en coördinatie van vergunningen.
2. U als initiatiefnemer bent en blijft verantwoordelijk voor het realiseren van een gezonde businesscase en het voldoen aan alle geldende wettelijke eisen.



8 juli 2011

11035128

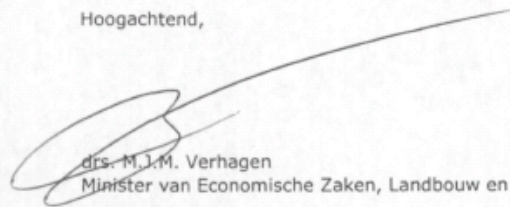
**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Energie en
Duurzaamheid

Ons kenmerk
ETM/ED / 11035128

Op ambtelijk niveau is al contact met de provincie en betreffende gemeenten over dit initiatief. Te zijner tijd zal ik samen met de minister van Infrastructuur en Milieu het initiatief nemen voor een bestuurlijk overleg om hen te informeren over de start van het RCR-traject en afspraken te maken over rol en betrokkenheid van deze overheden.

Ik hoop op een goede vruchtbare samenwerking ten aanzien van uw initiatief en ga er vanuit dat dit uiteindelijk leidt tot de realisatie van het door u beoogde windpark.

Hoogachtend,



drs. M. J. M. Verhagen
Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Beleidsregel Windmolens 2008 (tekst regeling)

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

Overwegende dat het gewenst is duidelijkheid te geven over het provinciale beleid met betrekking tot de plaatsing van windmolens, in het kader van het opschalen en saneren van het per 9 juni 2005 opgestelde vermogen windenergie;

dat in het Omgevingsplan Flevoland 2006 is aangegeven dat de bestaande windmolenopstellingen in grote delen van de provincie het landschapsbeeld zijn gaan beheersen, hetgeen de provincie wil veranderen door gebruik te maken van de mogelijkheden die de technische ontwikkelingen en schaalvergroting van windmolens bieden;

dat hierdoor met minder windmolens eenzelfde, of zelfs meer, windenergievermogen kan worden opgewekt, zodat via een geleidelijke afname een vermindering, uiteindelijk 50 %, van het aantal windmolens bereikt kan worden, onder gelijktijdige toename van het opgewekte vermogen;

dat dit tevens leidt tot een verbetering van de landschappelijke kwaliteit, doordat de windmolens zich voegen naar de landschappelijke hoofdstructuur en zich daarmee tegelijkertijd op een beperkt aantal locaties zullen concentreren;

dat het noodzakelijk wordt geacht dat uit en gedurende de exploitatie van de windmolenopstellingen een financiële bijdrage wordt geleverd aan de realisering van gebiedsgebonden projecten op het gebied van natuur-, recreatie- en/of landschapsontwikkeling, dan wel aan projecten die de leefbaarheid van het landelijk gebied versterken;

dat het wenselijk is om de wijze waarop het beleid met betrekking tot windmolens door Gedeputeerde Staten wordt ingevuld, vast te leggen in een beleidsregel; dat Gedeputeerde Staten een dergelijke beleidsregel hebben uitgewerkt en daarmee nadere invulling geven aan de uitgangspunten zoals die in het Omgevingsplan Flevoland 2006 staan opgenomen; dat deze beleidsregel aangeeft wanneer Gedeputeerde Staten zienswijzen (als bedoeld in artikel 3.8 en 3.11 Wro) zullen indienen en voorts wanneer Gedeputeerde Staten zullen overwegen om gebruik te maken van de bevoegdheid:

- a. een aanwijzing te geven ten aanzien van nog vast te stellen bestemmingsplannen als bedoeld in artikel 4.2 Wro (proactieve aanwijzing),
- b. een aanwijzing te geven ten aanzien van vastgestelde gemeentelijke bestemmingsplannen als bedoeld in artikel 3.8 lid 6 Wro (reactieve aanwijzing),
- c. een aanwijzing te geven ten aanzien van gemeentelijke projectbesluiten als bedoeld in artikel 3.11 lid 2 juncto artikel 3.8 lid 6 Wro (reactieve aanwijzing).

en van de bevoegdheden:

d. tot goedkeuring van bestemmingsplannen als bedoeld in artikel 9.1.4 Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening (bestemmingsplannen waarvan het ontwerp ter inzage is gelegd voor de inwerkingtreding van de Invoeringswet Wro),

e. tot goedkeuring van een wijzigings- of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 9.1.5 Invoeringswet Wro (wijzigings- of uitwerkingsplan waarvan het ontwerp ter inzage is gelegd binnen een jaar na de inwerkingtreding van de Invoeringswet Wro),

f. tot het afgeven van een verklaring van geen bezwaar voor een vrijstelling als bedoeld in artikel 9.1.7 Invoeringswet Wro (vrijstelling ex artikel 15 WRO waarvoor het verzoek is ingediend voor de inwerkingtreding van de Invoeringswet Wro),

g. tot het afgeven van een verklaring van geen bezwaar voor een vrijstelling als bedoeld in artikel 9.1.10 Invoeringswet Wro (vrijstelling ex artikel 19 lid 1 of lid 2 WRO waarvan het verzoek is ingediend voor de inwerkingtreding van de Invoeringswet Wro).

dat onder 'ruimtelijk plan' in deze beleidsregel wordt verstaan de hierboven aangeduide bestemmingsplannen en projectbesluiten als bedoeld in de Wro en de bestemmingsplannen, wijzigings- en uitwerkingsplannen en vrijstellingen als bedoeld in het overgangsrecht van de Invoeringswet Wro;

dat deze beleidsregel inhoudelijk een voortzetting is van de beleidsregel Windmolens 2007;

dat gelet op het feit, dat geen inhoudelijke wijzigingen zijn doorgevoerd, is afgezien van het opnieuw ter inzage leggen van deze beleidsregel;

dat dit ook niet nodig is, omdat de ontwerp beleidsregel Windmolens 2007 met ingang van 30 oktober 2006 gedurende 6 weken voor iedereen ter inzage heeft gelegen, de ontvankelijke zienswijzen bij de vaststelling van de beleidsregel zijn afgewogen en de beleidsregel in aangepaste vorm door Gedeputeerde Staten conform de destijds opgestelde antwoordnota, waarin de zienswijzen in samengevatte vorm waren opgenomen en de aanpassingen ten opzichte van het ontwerp van de beleidsregel waren aangegeven, is vastgesteld op 24 april 2007;

Gelet op artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en artikel 3.8 lid 6 Wro; 3,11 lid 2 juncto 3.8 lid 6 Wro en de artikelen 9.1.4, 9.1.5, 9.1.7 en 9.1.10 Invoeringswet Wro, alsmede gelet op het Omgevingsplan Flevoland 2006;

BESLUITEN:

Onder gelijktijdige intrekking van de op 24 april 2007 door Gedeputeerde Staten vastgestelde beleidsregel 'Windmolens 2007,

Vast te stellen de navolgende beleidsregel "WINDMOLENS 2008:"

1. Inleiding

Het windmolenbeleid is neergelegd in het Omgevingsplan Flevoland 2006. Het voorziet in opschaling en sanering van de huidige situatie gericht op het bereiken van een grotere ruimtelijke kwaliteit van het landschap. Onder 'huidige situatie' wordt in dit verband verstaan de situatie zoals die is gerealiseerd op basis van het windenergiebeleid dat gold tot 9 juni 2005 en de regeling 'Tijdelijke stop plaatsing windmolens' van gelijke datum. Door middel van opschaling kan met minder windmolens meer vermogen gerealiseerd worden en tevens een kwaliteitsverbetering in ruimtelijke en landschappelijke zin gehaald worden. Daarmee kunnen de nadelen van de huidige situatie worden weggenomen en kan ingespeeld worden op ontwikkelingen in de markt.

Om de bestaande situatie geleidelijk over te laten gaan in een nieuwe situatie met meer ruimtelijke kwaliteit, is het nodig sanering en ontwikkeling bij het nemen van planologische besluiten aan elkaar te koppelen en gericht ontwikkelingsplanologie te bedrijven. Met het instellen van de tijdelijke stop op de plaatsing van windmolens is de huidige situatie geconsolideerd. De voortzetting van de exploitatie van de windmolens betekent (op termijn) meegaan in de schaalvergroting die de marktontwikkeling oplegt aan de windenergiebranche. Dit bepaalt tegelijkertijd het kader voor de bedrijfsvoering, de herinvesteringen en de acceptatie van de gewenste sanering. In de praktijk zullen de huidige eigenaren hun belangen en verkregen rechten dienen samen te brengen in nieuwe exploitatievormen waarmee minder maar grotere windmolenopstellingen in Flevoland ontstaan. Alleen op deze manier kan de gewenste landschappelijke en ruimtelijke kwaliteitsverbetering worden bereikt. Ook dient aandacht besteed te worden aan uniformering qua type en grootte van de windmolens.

2. Doel van de beleidsregel

Met deze beleidsregel willen Gedeputeerde Staten aangeven op welke wijze zij omgaan met de uitgangspunten zoals die in het Omgevingsplan Flevoland 2006 zijn geformuleerd met betrekking tot het windmolenbeleid.

Indien niet voldaan is aan deze beleidsregel zullen Gedeputeerde Staten overwegen zienswijzen in te dienen en voorts overwegen om:

- a. voor nog vast te stellen bestemmingsplannen een (proactieve) aanwijzing te geven,
- b. ten aanzien van een vastgesteld bestemmingsplan of projectbesluit een (reactieve) aanwijzing te geven, die ertoe strekt, dat een onderdeel van het plan of besluit geen deel daarvan blijft uitmaken,
- c. ten aanzien van een bestemmingsplan of uitwerkings- of wijzigingsplan (art. 11 WRO), dat op grond van het overgangsrecht uit de Invoeringswet Wro ter beoordeling aan GS wordt voorgelegd, goedkeuring onthouden wegens strijd met een goede ruimtelijke ordening,
- d. ten aanzien van een te verlenen vrijstelling (art. 15 en 19 WRO), waarvoor op grond van het overgangsrecht uit de Invoeringswet Wro een verklaring van geen bezwaar vereist is en waarvoor een goede ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk is, deze verklaring van geen bezwaar te weigeren.

3. Begripsomschrijvingen

1. BLOW-overeenkomst : De op 10 juli 2001 gesloten Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie tussen het Rijk, de Provincies en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) over de ontwikkeling van windenergie in Nederland waarin per provincie een taakstelling is vastgelegd.
2. CO₂- emissierechten: Volgens het Europees handelssysteem verkregen of afgeleide rechten om een bepaalde hoeveelheid verhandelbare schadelijke gassen, in dit geval CO₂, uit te mogen stoten.
3. Gebiedsgebonden projecten: Projecten gericht op het behoud en versterking van de gebiedseigen kwaliteit van het gebied en haar omgeving waar een nieuwe windmolenopstelling wordt gerealiseerd .
4. Landschapseenheden: Aaneengesloten gebied bestaande uit onderling nauw samenhangende gebiedseigen landschapselementen welke als één geheel worden waargenomen.
5. Projectplan: Het plan dat uitsluitel geeft over de toepassing van de wettelijke en volgens deze beleidsregel nader gestelde eisen aan een nieuwe windmolenopstelling. De nader gestelde eisen betreffen de vervanging en sanering van bestaande windmolens, het landschapsontwerp en de gebiedsgebonden bijdrage.
6. Samenhangend gebied: Elk van de volgende gebieden, Noordoostpolder, Oostelijk Flevoland, Zuidelijk Flevoland, Markermeer en het Flevolandse deel van het IJsselmeer.
7. Windmolen: Een turbine, voorzien van wieken, geplaatst op een hoge mast, waarmee de bewegingsenergie van de lucht (wind) wordt omgezet in rotatie-energie voor het opwekken van elektriciteit.
8. Windmolenopstelling: De eenheid van een bij elkaar horende verzameling windmolens van gelijke afmeting en geplaatst op de bij deze verzameling behorende onderlinge technische afstand tussen de windmolens die bepalend is voor een optimale windvang van de molens.

4. Inhoud

4.1 Algemene uitgangspunten

4.1.1 Nieuwe windmolenopstellingen worden alleen toegestaan:

- a. als daartoe een projectplan als bedoeld in artikel 4.4 bij de betrokken gemeente is ingediend;
- b. als een financiële of andere bijdrage aan gebiedsgebonden projecten in het gebied van de opstelling of directe omgeving ervan geleverd wordt;
- c. als in het projectplan een landschapsontwerp als bedoeld in artikel 4.5 is opgenomen.

4.1.2

Nieuwe windmolenopstellingen worden alleen toegestaan als deze één of meer bestaande opstelling(en) vervangen die zijn gerealiseerd volgens het windenergiebeleid dat gold tot 9 juni 2005. Tot de gerealiseerde opstellingen behoren ook de opstellingen die zijn/worden gerealiseerd onder de uitzonderingsregel van het besluit van Provinciale Staten van 9 juni 2005 'Tijdelijke stop plaatsing windmolens'.

4.1.3

Windmolens die buiten het grondgebied van Flevoland zijn geplaatst mogen bij de berekening van het vervangend vermogen alleen worden meegerekend, mits hiervoor door de provincie waar de ingebrachte windenergiecapaciteit wordt gesaneerd of op grond van de BLOW- overeenkomst wordt overgenomen, een compensatie wordt geboden in de vorm van een vergoeding aan de provincie Flevoland die overeenkomt met de gangbare opbrengst uit de CO₂-emissierechten behorend bij het te vervangen of over te nemen windvermogen.

4.1.4

- a. Uitzondering voor een nieuwe windmolenopstelling wordt gemaakt voor één testlocatie voor maximaal 12 nieuwe prototypes van windmolens, als integraal onderdeel van een kennis- of ontwikkelcentrum duurzame energie in Flevoland;
- b. Uitzondering wordt gemaakt voor een solitaire windmolen op bedrijfsterreinen in 'hoofdkernen' van het stedelijk gebied, zoals aangegeven op figuur 12 in het Omgevingsplan Flevoland 2006, indien de windmolen overwegend een ander doel dient dan de opwekking van energie, met inachtneming van het bepaalde in artikel 4.2.3 onder a, b en c.

4.1.5

Nieuwe windmolens zijn alleen toegestaan binnen een windmolenopstelling.

4.1.6

Nieuwe windmolens worden alleen toegestaan wanneer deze tegelijkertijd een equivalent bestaande windmolens vervangen.

4.1.7

Voor de bepaling van het vervangende vermogen is de werkelijk geleverde energieopbrengst in kWh en de werkelijk verkregen inkomsten voor belastingen uit de te vervangen windmolens, gebaseerd op het vijfjaarlijks gemiddelde opbrengst of inkomsten, bepalend.

4.1.8

De nieuwe opstelling dient voor de exploitant ten minste dezelfde energieopbrengst en hetzelfde geïndexeerd inkomen te kunnen genereren.

4.1.9

De nieuwe windmolenopstelling op de testlocatie dient uitsluitend de ontwikkeling en test van prototypes, dan wel windmolens die uitsluitend worden gebruikt voor R&D activiteiten opleiding van technisch personeel, educatieve doeleinden en/of bedrijfspresentatie. De opwekking van duurzame energie is hierbij ondergeschikt aan de genoemde activiteiten. Om het testveld rendabel te kunnen exploiteren mag een derde van het aantal windmolens op het testveld uit normaal te exploiteren windmolens bestaan. De initiatiefnemer van het testveld zal met een exploitatiebegroting aantonen dat deze molens nodig zijn om een bedrijfsmatig renderende exploitatie te kunnen realiseren. Artikel 4.1.6 is niet van toepassing op de testlocatie.

Gedeputeerde Staten zullen in afwijking van art. 4.4.3 het projectplan voor een testlocatie ter advisering aan de commissie Ruimte van Provinciale Staten voorleggen.

4.1.10

Binnen een half jaar na oplevering van de nieuwe vervangende windmolenopstelling dienen de bestaande windmolens, die door de opstelling vervangen worden, geamoveerd te zijn.

4.1.11

De gemeente stelt Gedeputeerde Staten in kennis van de door haar met de initiatiefnemers van de windmolenopstelling en de eigenaren van de bestaande windmolens gesloten bindende overeenkomst waaruit blijkt dat de sloop van de bestaande windmolens is verzekerd.

4.1.12

Zonder overeenkomst als bedoeld in 4.1.11 zullen Gedeputeerde Staten inzet van hun bevoegdheden als bedoeld in artikel 2 overwegen en zo nodig ingrijpen in c.q geen medewerking verlenen aan de ruimtelijke plannen verband houdende met betreffende windmolenopstelling(en).

4.1.13

Gedeputeerde Staten zullen al hun ten dienste staande rechtsmiddelen aanwenden om daadwerkelijke sanering af te dwingen en ook de betrokken gemeente hierop aanspreken.

4.2 *Nieuwe windmolenopstellingen*

4.2.1

Nieuwe windmolenopstellingen kunnen in principe overal worden geplaatst indien ze voldoen aan eisen van natuur, veiligheid, hoogtebeperkingen als gevolg van luchtvaart, geluid en slagschaduw, zoals opgenomen in het rijks- en provinciaal beleid, wet- en regelgeving.

4.2.2

Een nieuwe windmolenopstelling dient bij te dragen aan het herstel en versterking van het oorspronkelijk open Flevolandse landschap, conform de algemeen geldende inzichten bij de provincie op het moment van indiening van het projectplan. Indien het projectplan daartoe aanleiding geeft kunnen deze inzichten nader worden uitgewerkt en gespecificeerd.

4.2.3

Nieuwe windmolenopstellingen zijn niet toegestaan in:

- a. de woongebieden die vallen binnen de stedelijke gebieden zoals aangegeven op figuur 12 in het Omgevingsplan Flevoland 2006;
- b. de Oostvaardersplassen;
- c. in gebieden met hoogtebeperkingen als gevolg van de luchthaven Lelystad en het zenderpark Zeewolde.

4.2.4

Een nieuwe windmolenopstelling bestaat uit minimaal 12 windmolens.

4.2.5

Meer windmolens zijn toegestaan:

- a. indien en voor zover meer vermogen nodig is voor een verantwoorde financiële exploitatie, die zal worden ingezet ten bate van gebiedsgebonden projecten;
- b. indien dringende landschappelijke overwegingen daartoe aanleiding geven.

4.2.6

Voor de windmolenopstelling gelden de volgende beeldkwaliteitseisen:

- a. de opstelling dient een herkenbaar opstellingsprincipe te hanteren met een duidelijk begin en einde;
- b. de afzonderlijke windmolens hebben gelijke afmetingen, zijn van hetzelfde type en hebben dezelfde kleurstelling;
- c. de windmolens dienen binnen de opstelling op gelijke afstanden van elkaar te staan, waarbij hiaten zijn voorkomen en een strakke lijnvoering is aangehouden.

4.2.7

Windmolenopstellingen binnen een onderlinge afstand van 8 kilometer in een samenhangend gebied worden opgesteld volgens een gelijk landschap ontwerpprincipe en ontwerppatroon.

4.2.8

Nieuwe windmolens moeten voldoen aan de volgende eisen:

- a. een minimale ashoogte van 100 meter;
- b. een verhouding van ashoogte en rotordiameter die zoveel mogelijk het ontwerpprincipe van de 'Gulden snede' (een verhouding die ligt nabij rotordiameter : ashoogte = 1 : 1,2) benadert;
- c. drie rotorbladen;
- d. de rotor van de windmolens draait rechtsonder en heeft bij voorkeur een langzame draaisnelheid van maximaal 22 rpm (22 omwentelingen per minuut).

4.3 (Financiële) bijdrage gebiedsgebonden projecten

4.3.1

Uit en gedurende de exploitatie van de nieuwe windmolenopstelling dient een financiële of andere bijdrage aan gebiedsgebonden projecten in het gebied van de opstelling of directe omgeving ervan te worden geleverd. Voor het kunnen opbrengen van de gebiedsgebonden bijdrage mag de omvang van het windmolenproject worden vergroot met het opbrengend vermogen dat nodig is om deze gebiedsgebonden bijdrage te kunnen verwerven.

4.3.2

Onder 'gebiedsgebonden projecten' worden projecten verstaan op het gebied van:

- a. landschapsbehoud en -ontwikkeling;
- b. natuurbehoud en -ontwikkeling;
- c. recreatieontwikkeling;
- d. versterking en verbetering van de leefbaarheid van het landelijk gebied;
- e. duurzame landbouw;

f. in overleg tussen de exploitant en de betreffende gemeente nader te bepalen aan het gebied gelieerde projecten, die een bijdrage leveren aan de doelstellingen van het windmolenbeleid en het Omgevingsplan Flevoland 2006.

4.3.3

De initiatiefnemers van de windmolenopstelling dienen in overleg met de betrokken gemeente de omvang van de bijdrage te bepalen. Uitgaande van een minimale bijdrage van 10 % en een maximale bijdrage van 30 % van de opbrengst uit de exploitatie van de windmolenopstelling voor belastingen.

4.3.4

De afspraken over de omvang, aanwijzing en verdeling van de bestedinggronden/doelen van de middelen en wijze van uitvoering en organisatie van de vereiste gebiedsgebonden bijdrage gedurende de exploitatie van de windmolens dienen te worden vastgelegd in een rechtsgeldige, bindende overeenkomst met de gemeente.

4.4 Het projectplan

4.4.1

Medewerking aan de uitvoering van het opschalen en saneren van windenergieopstellingen gebeurt uitsluitend op basis van een projectplan dat door de initiatiefnemer bij de betrokken gemeente is ingediend.

4.4.2

De gemeente stuurt het projectplan onverwijld door aan Gedeputeerde Staten.

4.4.3

Gedeputeerde Staten brengen het projectplan schriftelijk ter kennis van de leden van de commissie Ruimte en stellen hen in de gelegenheid om binnen twee weken eventuele op- en aanmerkingen te maken. Mocht er behoefte zijn aan een plenaire behandeling in de commissie dan dient dit te worden aangegeven.

4.4.4

Gedeputeerde Staten hanteren als uitgangspunt dat zij moeten hebben ingestemd met het projectplan voordat een aanvraag voor herziening van een bestemmingsplan of het nemen van een projectbesluit als bedoeld in de Wro of - indien het overgangsrecht van de Invoeringswet Wro van toepassing is een aanvraag voor een besluit ex art. 11, 19 en 28 WRO bij de gemeente wordt ingediend. Voor zover nodig dienen gemeenten dit in hun beleid te verwerken.

4.4.5

Het projectplan dient ten minste duidelijkheid te geven over:

- a. de omvang van het vervangend vermogen en de wijze waarop dit berekend is;
- b. het landschapson ontwerp;
- c. de overeenkomst inzake de gebiedsgebonden bijdrage;
- d. de juridische regeling van de sanering van de bestaande te vervangen windmolens.

4.5 Het landschapson ontwerp

4.5.1

Het landschapson ontwerp bestrijkt ten minste een gehele polder (Noordoostpolder, Oostelijk Flevoland, Zuidelijk Flevoland) of het water (Markermeer of IJsselmeer) waarin de nieuwe windmolenopstelling is gelegen en het gebied binnen een straal van 8 km rond de windmolenopstelling gemeten vanaf de randen van de locatie.

4.5.2

Het landschapson ontwerp geeft een onderbouwing en motivatie ten aanzien van de wijze waarop de plaatsing van de nieuwe windmolenopstelling bijdraagt aan:

- a. het realiseren van het toekomstige windlandschap in Flevoland, zoals dat is neergelegd in het provinciaal beleid;
- b. de verbetering van de landschappelijke kwaliteit;
- c. het imago van Flevoland als duurzame, ruime provincie;
- d. een ruim, herkenbaar en eigen Flevolands landschap.

4.5.3

Het landschapson ontwerp dient inzichtelijk te maken hoe de opstelling past en interfereert ten opzichte van andere opstellingen in een eindsituatie waarin alle bestaande windmolens gesaneerd zijn en geeft daartoe aan:

- a. de wijze waarop de opstelling past in de regionale structuur;
- b. de wijze waarop de opstelling past bij grote gradiënten;
- c. de wijze waarop regionale verschillen versterkt worden;
- d. de wijze waarop rekening is gehouden met de beleving van de windmolens op de waarnemingslocaties van de bewoners en van passanten op de hoofdinfrastructuur, in hun waarneming van Flevoland als geheel, de daarin gelegen afzonderlijke landschappen en de waargenomen opstellingsvorm;
- e. de reden waarom de omvang van de opstelling zich voldoende robuust manifesteert in het landschap;
- f. de wijze waarop rekening is gehouden met de hoofdrichting van het landschap en de grenzen tussen de landschapseenheden;
- g. de wijze waarop de keuze van het type windmolen en de kleurstelling daarvan bijdraagt aan een eigen karakteristiek die verwijst naar de omgeving en de landschappelijke context;
- h. de wijze waarop aan de beeldkwaliteitseisen als bedoeld in 4.2.6 is voldaan.

4.5.4

Om tot een goed landschapsonwerp te komen kan enige marge nodig zijn in de afronding van de omvang van het project. De saneringsdoelstelling maakt dat de afronding per project altijd minder is dan het vermogen van een nieuwe windmolen. Het staat de initiatiefnemer vrij om het project te vergroten door meer bestaande windmolens in het project op te schalen en saneren.

4.5.5

Het landschapsonwerp geeft voorts aan hoe in de tussenfase van geleidelijke transformatie, waarin nieuwe opstellingen al zijn gerealiseerd, maar nog niet alle bestaande windmolens zijn gesaneerd rekening is gehouden met de in 4.5.3 onder a tot en met h genoemde elementen.

4.5.6

Het landschapsonwerp laat de nieuwe windmolenopstelling zien in verschillende situaties ten opzichte van de bestaande windmolens die zijn geplaatst onder het beleid zoals dat gold op 9 juni 2005, inclusief de hiermee gelijkgestelde opstellingen die onder de overgangsregeling zijn/worden gerealiseerd.

5. Inwerkingtreding/overgangsbepaling

Deze beleidsregel treedt in werking op 1 juli 2008.

Voor wat betreft het lopende traject voor een grootschalige opstelling in de Noordoostpolder is het besluit van Provinciale Staten van 9 juni 2005 bepalend; voor de lopende projecten 'Zuidlob' en 'Sternweg', beide gelegen in de gemeente Zeewolde, gelden de daarvoor op 2 augustus 2005 afzonderlijk gestelde randvoorwaarden.

6. Citeerartikel

Deze beleidsregel wordt aangehaald als 'Beleidsregel windmolens 2008'.

Aldus besloten in de vergadering van Gedeputeerde Staten van 17 juni 2008.

Voorzitter en secretaris.